

Proiect final

Programul FinTTT – Formarea personalului didactic din învățământul preuniversitar în domeniul financiar nebancaar (FinTTT)

**”Relațiile consumatorului cu instituțiile bancare și
financiare nebancaare”**

OPIS

1. Elaborarea unui proiect didactic (plan de lecție)	
1.1 Proiect didactic 1.....	pag. 2
1.2 Proiect didactic 2.....	pag. 21
2. Elaborarea a cel puțin două fișe de evaluare cu scopul de a sprijini cadru didactic în demersul de fixare a noilor cunoștințe.....	pag. 35
2.1. Fișa de lucru 1 - Film educativ ” <i>Ce e bine să știi de pe acum despre pensie</i> ”	pag. 35
2.2. Fișa de lucru 2 - Prezentare Power Point ” <i>Specificații ale pensiilor private pilon IP</i> ”	pag. 36
2.3. Fișa de lucru 3 – Fișă suport pentru curs.....	pag. 43
3. Elaborarea a minim două instrumente de evaluare formativă/sumativă utilizate la finalul lecției în vederea determinării gradului de însușire a noilor cunoștințe și abilități, precum și idei pentru îmbunătățirea acestora.....	pag. 44
3.1. Instrumente de evaluare formativă.....	pag. 44
3.1.1. Jocul didactic Kahoot.com – ” <i>Pensii private pilon IP</i> ”	pag. 44
3.1.2. Diagrama Venn, Temă pentru acasă - <i>SĂ ÎNVĂȚĂM JUCÂNDU-NE!</i>	pag. 50
3.1.3. Metoda ”Spune-mi mai mult”.....	pag. 53
3.1.4. Fișă de evaluare formativă.....	pag. 54
3.1.5. Metoda ”Știu/Vreau să știu/Am învățat”	pag. 58
3.2. Instrumente de evaluare sumativă.....	pag. 60
3.2.1. Google Forms ”Bugetul”	pag. 60
3.2.2. Planificarea obiectivelor.....	pag. 68
3.2.3. Proiect ”Aniversarea”	pag. 70
3.2.4. Studiu individual – Tranzacții bancare.....	pag. 72
4. Elaborarea unui test predictiv cu baremele aferente.....	pag. 73
5. Enumerarea resurselor materiale folosite.....	pag. 81

1. Elaborarea unui proiect didactic (plan de lecție)

1.1. PROIECT DIDACTIC 1

Unitatea de învățământ:

Aria curriculară: OM ȘI SOCIETATE

Disciplina: EDUCAȚIE SOCIALĂ – EDUCAȚIE ECONOMICO-FINANCIARĂ

Data:

Clasa: a 8-a

Profesor:

Nr. ore pe săptămână: 1 oră/săptămână TC

Unitatea de învățare: RELAȚIA CONSUMATORULUI CU INSTITUȚIILE BANCARE ȘI FINANCIARE NEBANCARE

Lecția: SISTEMUL DE PENSII – SPECIFICAȚII ALE PENSIILOR PRIVATE PILON II

Tipul lecției: LECȚIE DE ÎNSUȘIRE DE NOI CUNOȘTINȚE

Durata lecției: 50 min

Loc de desfășurare: sală de clasă

Conținutul activităților:

C1: pensii private pilon II:

- Concept
- Pondere

C2: specificități ale pensiilor private pilon II:

- Particularități:
 - Modalitatea de aderare la un fond de pensii administrat privat
 - Modalitatea de funcționare a sistemului de pensii administrate privat
 - Drepturile participanților
 - Costurile aferente aderării la un fond de pensii administrate privat
 - Transferul participanților în sistemul pensiilor administrate privat
 - Plata pensiei administrate privat
 - Sisteme de protecție a participantului
- Mod de calcul

C3: aplicații practice

Competențe vizate/cunoștințe:

- utilizarea limbajului specific de specialitate, termenilor specifici educației economico-financiare cu referire la fapte/evenimente economico-financiare;

- asumarea calității de consumator avizat de bunuri și servicii, de servicii financiare, care își exercită drepturile și responsabilitățile;
- elaborarea unui plan de acțiune personal, manifestând inițiativă și responsabilitate.

Abilități:

- raportarea critică la fapte, evenimente, idei, procese din viața personală și a diferitelor grupuri și comunități, prin utilizarea unor achiziții specifice domeniului social;
- aplicarea reglementărilor privind aderarea și administrarea sistemului de pensii pilonul II;
- utilizarea unui raționament matematic și manifestarea unui comportament social, civic și economic activ;
- dezvoltarea unui comportament responsabil față de resursele financiare.

Atitudini:

- manifestarea capacității de a reacționa rapid și eficient în identificarea structurii sistemului de pensii;
- argumentarea într-un mod independent și riguros a necesității aderării la sistemul de pensii și a selecției administratorului fondului de pensii pentru pilonul II;
- asumarea, în cadrul echipei, a responsabilității pentru sarcina de lucru primită;
- manifestarea consecvenței în realizarea sarcinilor de lucru.

Obiective operaționale:

La sfârșitul lecției elevii vor fi capabili:

O1 - să înțeleagă noțiunile de: pensie privată, pensie administrată de stat și importanța acesteia, contribuție individuală, fond de pensii, administrator de fonduri de pensii autorizat, calitatea de participant, activ personal, beneficiar;

O2 – să identifice specificații ale pensiilor private pilon II;

O3 - să conștientizeze necesitatea și modul de calcul al sistemului de pensii II;

O4 - să cunoască și să înțeleagă modul de calcul al sistemului de pensii pilonul II:

Corelarea obiectivelor cu conținuturi:

Obiective operaționale Conținuturi	C1	C2	C3
O1	X	X	
O2		X	
O3	X	X	X
O4		X	X

Strategii didactice:

- **metode și procedee:** conversația, explicația, exercițiul, învățarea prin descoperire, problematizare, studiu de caz
- **resurse materiale: mijloace didactice:** Manualul de Educație socială - clasa a VIII-a, tabla, caiete de notițe, fișe de lucru, prezentare Power Point, conexiune internet
- **resurse umane:** elevi, cadrul didactic, videoproiector, smartphone
- **forme de organizare a clasei:** individual, frontal

Evaluare: observarea, evaluare orală, evaluare scrisă, autoevaluare

Bibliografie:

- Programa școlară pentru disciplina Educație socială - Educație Economico-financiară, clasele V-VIII, aprobată prin OMEN Nr. 3393 din 28.02.2017, București 2017;
- Daniela Barbu, Viorica-Bella Dorin, Mihai Nina, *Manualul de Educație socială - Educație Economico-financiară de clasa a VIII-a*, Editura CD Press, 2020, varianta digitală;
- ISF, "Sistemul pensiilor private";
- ISF, "Introducere în sistemul pensiilor private";
- ISF, "Aplicații pensii private";
- lector, Dan Chitic (ASF), *Ppt "Pensii"*, ISF;
- Kahoot.com
- <https://www.manuale.edu.ro;>
- www.asfromania.ro.

DESFĂȘURAREA LECȚIEI

Etapale lecției	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Strategii			Evaluare
			Metode	Mijloace	Metode de organizare	
I. Evocare						
1. Moment organizatoric (1 minut)	Efectuarea prezenței elevilor și consemnarea absențelor, stabilirea ordinii, asigurarea celor necesare lecției. Îndrum pregătirea elevilor pentru lecție.	Se pregătesc cu cele necesare lecției.	Conversația Stilul de învățare: auditiv	Catalog, tablă, cretă, caiete	Frontal	
2. Anunțarea planului de recapitulare și sistematizare a unității de învățare (3 minute)	Reactualizarea cunoștințelor: Sistemul de pensii: - definiție - importanța și rolul - structura - reformarea în România	Elevii sunt atenți și răspund la întrebările profesorului.	Conversația Explicația Stilul de învățare: auditiv		Frontal	Aprecierea verbală a răspunsurilor
3. Captarea atenției	Elevii sunt rugați să urmărească pe videoproiector un filmuleț despre	Elevii sunt atenți, urmăresc filmulețul.	Jocul didactic	Videoproiector	Frontal Individual	

(3 minute)	<p>pensii, ”Ce e bine să știi de pe acum despre pensie”:</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=DtXLnXjntuc</p> <p>Pentru mai multe informații se recomandă elevilor să acceseze și să studieze și site-ul asfromania.ro – educație financiară.</p>					
II. Realizarea sensului						
4. Anunțarea temei, a competențelor /obiectivelor activității și scrierea titlului pe tablă (2 minute)	<p>Anunț titlul lecției:</p> <p>Sistemul de pensii – Specificații ale pensiilor private pilon II</p> <p>și comunic competențele/obiectivele propuse.</p> <p>Titlul apare și pe videoproiector.</p>	<p>Elevii pregătesc caietele, notează pe caiete titlul lecției: Sistemul de pensii – Specificații ale pensiilor private pilon II</p> <p>Sunt atenți la prezentarea obiectivelor propuse.</p>	<p>Conversația</p> <p>Explicația</p> <p>Stilul de învățare: auditiv</p>	<p>Catalog, tablă, cretă, Videoproiector, caiete</p>	<p>Frontal</p>	
5. Predarea noilor cunoștințe	<p>În sprijinul elevilor, pentru înțelegerea noțiunilor se va proiecta pe videoproiector o prezentare în</p>	<p>Elevii sunt atenți și pun întrebări pentru explicații.</p>	<p>Conversația</p> <p>Explicația</p> <p>Studiul de</p>	<p>Catalog, tablă, cretă, Videoproiector,</p>	<p>Frontal, Individual</p>	<p>Aprecierea verbală a răspunsurilor</p>

<p>(26 minute)</p>	<p>Power Point (Specificații ale pensiilor private pilon II), care se va derula odată cu transmiterea informațiilor.</p> <p>O1: Se explică elevilor că, la bătrânețe nu mai pot obține un salariu necesar satisfacerii nevoilor, dorințelor și pentru asigurarea unui trai decent. S-a pus problema găsirii unei soluții de protecție socială, pentru ca individul care lucrează în tinerețe să poată beneficia de o sumă de bani la bătrânețe sau în caz de incapacitate de muncă, numită pensie.</p> <p><i>Pensia privată</i> este suma plătită periodic participantului sau beneficiarului în mod suplimentar și distinct de cea furnizată de sistemul public.</p> <p><i>Pilonul I</i> reprezintă pensia de care</p>	<p>Elevii sunt rugați să încerce să își reamintească noțiunea de pensie și să definească noțiunea de pensie privată și necesitatea acesteia, ținând cont și de informațiile transmise prin vizionarea Ppt-ului.</p> <p>Elevii vor nota în caiete: - definiția pensiei private</p> <p>Elevii sunt rugați să</p>	<p>caz Problematizarea Stilul de învățare: auditiv, vizual, practic.</p>	<p>caiete</p>		
--------------------	---	--	---	---------------	--	--

	<p>beneficiază toți angajații. Aceasta este acordată de către stat după ce o persoană a lucrat cu contract de muncă pe un anumit număr de ani, astfel oprindu-i-se din salariul brut contribuția către sistemul public de asigurări sociale (CAS).</p> <p>Pilonul II este sistemul de pensii administrat privat, în care se plătește o sumă de bani (o contribuție) obligatorie pentru persoanele ce au vârsta până în 35 de ani și opționale, pentru persoanele ce au o vârstă cuprinsă între 35-45 de ani.</p> <p>O3: Această contribuție este reținută din salariu și se scade din cea pentru Pilonul I, adică 25% din salariul brut al angajatului reprezintă contribuția pentru asigurările sociale (CAS) și se va</p>	<p>explice/exemplifice cum sunt plătiți bunicii lor, cine îi plătește și de unde provin banii pe care îi primesc?</p> <p>Elevii vor nota în caiete:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiția pilonului II; - ponderea și modul de calcul al pilonului II - exemplul de calcul al pilonului II 				
--	--	--	--	--	--	--

	<p>retrage din aceasta 3,75% pentru a fi distribuiți în fondul pensiei administrat privat (Pilon II), astfel 21,25% rămași vor fi transferați în fondul pensiei publice (Pilonul I). Contribuția către Pilonul II va fi transferată într-un cont separat de pensia publică (Pilon I) și investită în diverse titluri de valoare, urmând să se întoarcă la angajat în momentul în care se pensionează.</p> <p>O4: Exemplu de calcul: Pentru un salariu brut de 7324 lei, $CAS = 25\% * 7324 = 1831$, din care $3,75\%/25\% * 1831 = 275$ lei sunt virati la pilonul II.</p> <p>Pe măsura derulării slide-urilor Ppt-ului, le explic modul de aderare la fondul de pensii administrat privat și funcționarea acestuia.</p>	<p>Elevii notează în caiet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - etapele pentru aderarea la un fond de pensii privat - funcționarea unui sistem de 				
--	---	--	--	--	--	--

	<p>O2: a. Aderarea la un fond de pensii administrat privat se face de orice persoană care nu a împlinit vârsta de 45 ani. Se pot atașa, atât persoanele care sunt angajate plătind contribuțiile de asigurări sociale (CAS), acestea fiind înregistrate la C.N.P.P (Casa Națională de Pensii Publice), cât și persoanele ce nu sunt angajate și desfășoară activități pe cont propriu.</p> <p>Procedura de aderare la un fond de pensii administrat privat presupune următoarele etape:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. informarea asupra sistemului de pensii administrate privat; 2. selectarea fondului de pensii în vederea aderării; 3. colaborarea cu administratorul de pensii al fondului de pensii sau cu 	<p>pensii administrat privat pe baza unui cont deschis individual.</p>				
--	--	--	--	--	--	--

	<p>agentul de marketing al fondului dorit;</p> <p>4. semnarea actului individual de aderare;</p> <p>5. dobândirea calității de participant la fondul de pensii prin confirmarea validării actului individual de aderare.</p> <p><i>b. Funcționarea sistemului de pensii administrate privat.</i> Fiecare participant va avea deschis un cont individual la fondul privat ales sau repartizat aleatoriu, în care se vor strânge sumele de bani aferente cotizațiilor participanților. Aceste contribuții sunt preluate de administratorii fondurilor de pensii Pilon II și investite în diverse titluri de valoare pentru a obține sume de bani în plus ce vor fi încasate la pensie.</p>					
--	---	--	--	--	--	--

	<p>Continui cu explicarea fiecărei particularitate în parte, în timp ce derulez Ppt, pentru a putea fi urmărită și înțeleasă de către elevi.</p> <p>Specificități ale pensiilor private pilon II:</p> <p>c. Drepturile participanților la Pilon II, pe toată durata în care contribuie constau în:</p> <ul style="list-style-type: none"> - informare; - transfer al contravalorii activului personal net de la un fond de pensii administrat privat la alt fond. <p>Drepturile participanților la Pilon II, după pensionare, constau în:</p> <ul style="list-style-type: none"> - încasarea, sub forma unei plăți unice, a sumei acumulate pentru pensia privată, în anumite cazuri excepționale prevăzute de legislație; - încasarea, sub formă de plăți 	<p>Elevii notează în caiete:</p> <ul style="list-style-type: none"> - enumeră particularitățile pensiilor pilon II, pe măsură ce se explică fiecare în parte. 				
--	---	--	--	--	--	--

	<p>lunare eșalonate pe maximum 5 ani, a sumei acumulate pentru pensia privată;</p> <p>- administrarea activelor din care este plătită pensia lor.</p> <p><i>d. Costurile implicate</i></p> <p>Administratorul fondului de pensii utilizează aceeași metodă de calcul și de percepere a comisioanelor pentru toți participanții la fondul de pensii pe care îl administrează.</p> <p>Baza de calcul a contribuției la un fond de pensii administrat privat este aceeași ca și în cazul contribuției de asigurări sociale datorată sistemului public de pensii.</p> <p><i>e. Transferul participanților în sistemul pensiilor administrate privat</i></p> <p>Participantul se poate transfera de la un fond de pensii administrat</p>					
--	---	--	--	--	--	--

	<p>privat la altul, fără a suporta cheltuieli de transfer dacă acesta se realizează după 2 ani de la data aderării sau de la data ultimului transfer.</p> <p>Disponibilitățile bănești transferate reprezintă contravaloarea activului personal net al participantului, la data transferului, diminuată cu penalitatea de transfer, după caz.</p> <p><i>f. Plata pensiei</i></p> <p>Plata pensiei administrată privat se face o dată cu plata pensiei publice (Pilon I) când participantul îndeplinește condițiile referitoare la limita de vârstă sau dacă participantul a devenit invalid și nu mai poate munci. În cazul în care sumele strânse în contul participantului nu sunt suficiente pentru acordarea unei pensii</p>					
--	---	--	--	--	--	--

	<p>minime stabilită de lege, acesta va primi pensia sub forma unei plăți unice sau în tranșe egale. În cazul în care participantul decedează înainte de pensionare, moștenitorii vor primi pensia acestuia.</p> <p><i>g. Sisteme de protecție a participantului</i></p> <p>Siguranța și performanța sunt cele mai importante elemente ale unui sistem de pensii administrate privat. Pentru ca un astfel de sistem să funcționeze în condiții optime, este necesară o supraveghere prudențială permanentă a pieței. În România, punerea în aplicare a mecanismului de supraveghere și control este asigurat de ASF.</p>					
Explicații suplimentare	Ofer explicații suplimentare și revin asupra unor concepte dificile, neînțelese sau cu caracter de	Sunt atenți. Intervin și solicită explicații. Răspund la întrebări.	Exercițiul Conversația	Caiete	Frontal, Individual	Aprecierea verbală a răspunsurilor

	<p>noutate.</p> <p>01:</p> <p>Fondul de pensii este „o sacoșă” în care se strâng sumele de bani (contribuțiile) ale participanților la pensie.</p> <p>Activul personal reprezintă suma acumulată în contul unui participant, egală cu numărul de unități de fond deținute de acesta, înmulțite cu valoarea la zi a unei unități de fond.</p> <p>Beneficiarul reprezintă moștenitorul participantului, definit conform prevederilor Codului civil.</p> <p>Administrator de fonduri de pensii autorizat este o instituție/entitate responsabilă cu colectarea, administrarea și investirea unui fond privat de pensii obligatorii – pilon II și facultative – pilon III.</p>					
--	---	--	--	--	--	--

	Prezentarea Ppt cu lecția predată va fi transmisă elevilor pe Google Classroom.	Elevii vor accesa contul instituțional creat pe Google Classroom, pentru studiul individual al prezentării Ppt cu lecția predată.				
III. Reflecție						
6. Fișă de lucru (10 min)	Verificarea cunoștințelor dobândite anterior. Elevii sunt rugați să acceseze aplicația Kahoot.it, să introducă codul dat de mine și să răspunde la întrebările jocului "Pensii private pilon II". https://create.kahoot.it/share/pensii-private-pilon-ii/3cdc9ad9-ea0c-467f-a9e3-06733f281cf0	Elevii accesează aplicația kahoot.it, introduc codul primit și numele, și încep să răspundă la întrebările din jocul "Pensii private pilon II" Pe baza răspunsurilor primite își pot stabili nivelul cunoștințelor.	Exercițiul Conversația Problematizare Stilul de învățare: auditiv, vizual, practic.	Kahoot.it	Individual	Evaluare scrisă Autoevaluare
7. Concluzii (2 min)	Se solicită elevilor să argumenteze rezultatele obținute prin rezolvarea fișei de lucru.	Se oferă feedback cu activitățile desfășurate.	Conversația Explicația Stilul de învățare:		Frontal, Individual	Aprecierea verbală a răspunsurilor și a modului de lucru

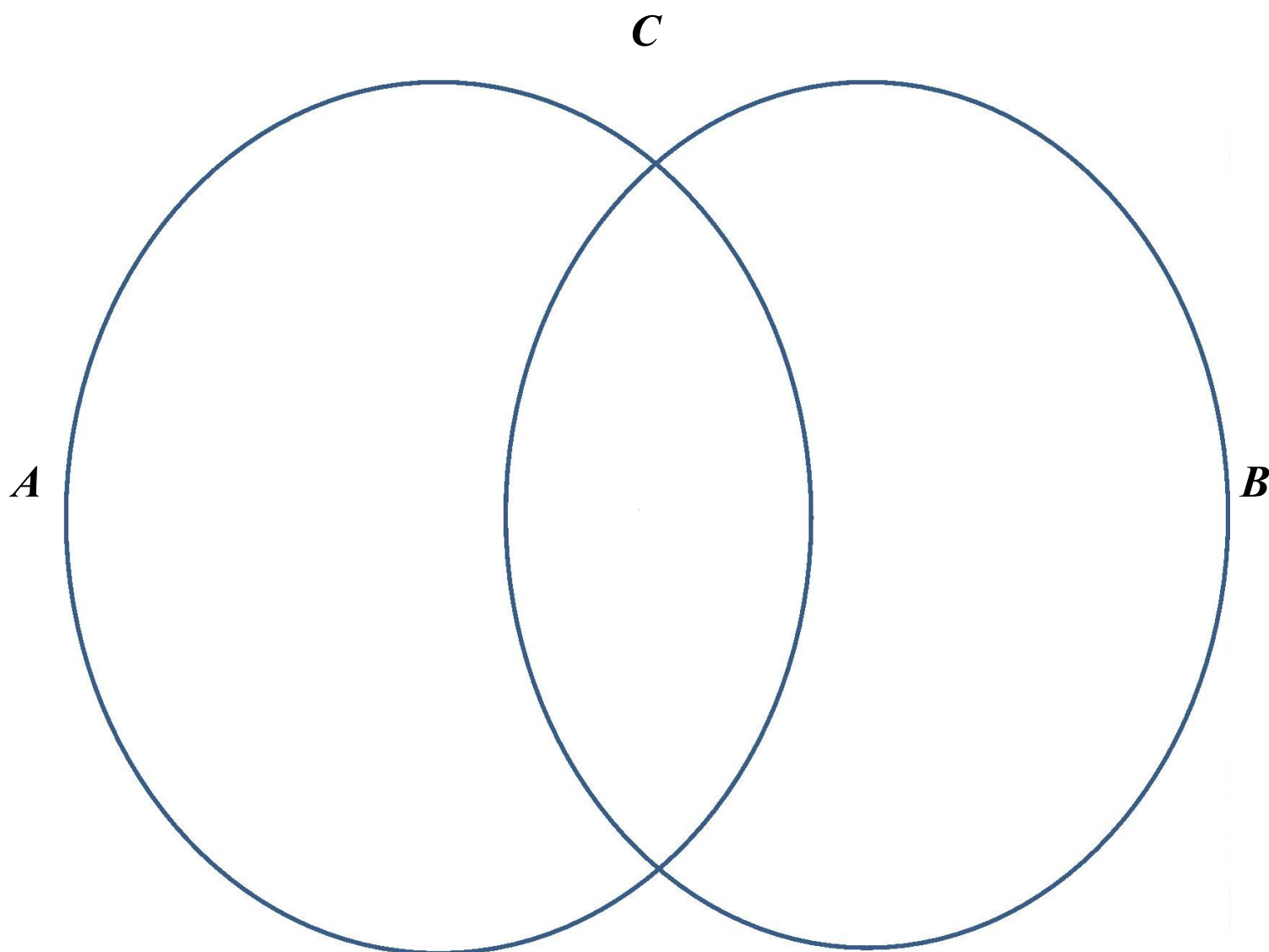
			auditiv			Autoevaluare de către elevi
8. Temă pentru acasă (2 minute)	<p>Se va înmâna elevilor, ca temă pentru acasă, o fișă de lucru cu Diagrama Venn, prin care sunt rugați să identifice asemănări și deosebiri între pensiile publice și private: pilonul I și pilonul II.</p> <p>Rezolvarea fișei de lucru se va verifica în ora următoare și va corespunde modelului anexat la sfârșitul planului de lecție.</p>	Elevii primesc fișa de lucru.	Diagrama Venn	Fișă de lucru	Individual	Evaluare scrisă
9. Aprecieri finale (1 minut)	<p>Se fac aprecieri referitoare la modul de desfășurare a lecției și scot în evidență elevii care au avut o prestație bună și foarte bună la oră.</p> <p>Se mulțumește elevilor pentru oră.</p>	Se primește feedback de la elevi.	Conversația		Frontal, Individual	Aprecieri verbale generale și individuale

Temă pentru acasă - **SĂ ÎNVĂȚĂM JUCÂNDU-NE!**

Digrama Venn – un instrument de comparare a două lucruri care au trăsături distincte, dar au și trăsături comune.

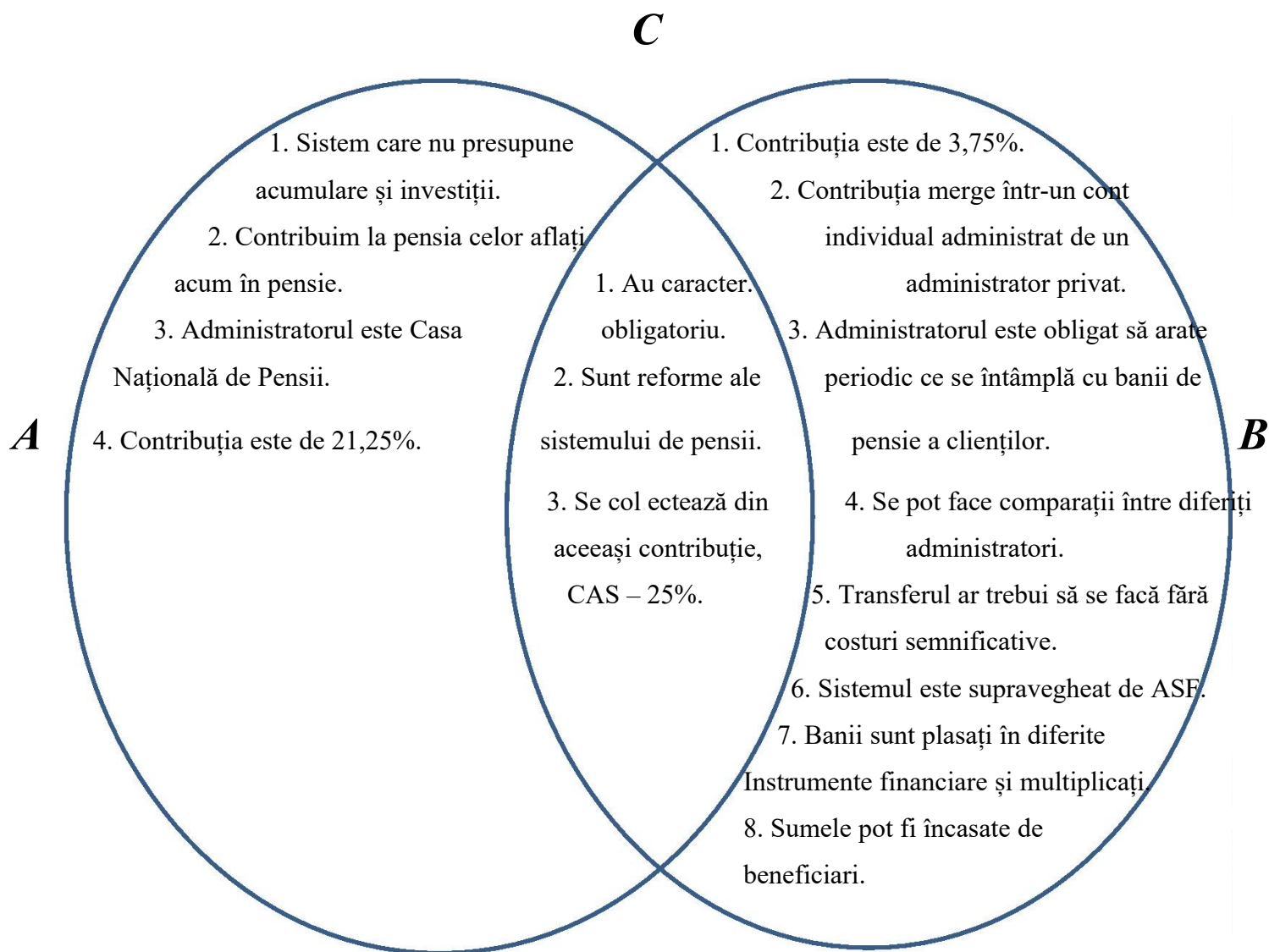
Sarcini de lucru:

1. Identificați asemănări și deosebiri între pensiile publice, pilonul I și pensiile obligatorii administrate privat, pilonul II.
2. La punctul A, respectiv B trecem deosebirile dintre pensiile publice (cercul A) și pensiile obligatorii administrate privat (cercul B).
3. La punctul C, unde se întrepătrund cele două cercuri, trecem asemănările între cele două tipuri de pensii (publice și obligatorii private).

Rezolvare

Temă pentru acasă - **SĂ ÎNVĂȚĂM JUCÂNDU-NE!**

1.2. PROIECT DIDACTIC 2

Unitatea de învățământ:

Aria curriculară: OM ȘI SOCIETATE

Disciplina: EDUCAȚIE SOCIALĂ – EDUCAȚIE ECONOMICO-FINANCIARĂ

Data:

Clasa: a 8-a

Profesor:

Nr. ore pe săptămână: 1 oră/săptămână TC

Unitatea de învățare: RELAȚIA CONSUMATORULUI CU INSTITUȚIILE BANCARE ȘI FINANCIARE NEBANCARE

Lecția: PIAȚA DE CAPITAL - INSTRUMENTE FINANCIARE: ASEMĂNĂRI ȘI DEOSEBIRI ÎNTRE ACȚIUNI ȘI OBLIGAȚIUNI

Tipul lecției: LECȚIE DE RECAPITULARE, FIXARE ȘI CONSOLIDARE

Durata lecției: 50 min

Loc de desfășurare: sală de clasă

Conținutul activităților:

C1: Instrumente financiare:

- Definiție
- Clasificare

C2: Acțiunile și obligațiunile

- Definiție
- Clasificare
- Caracteristici ale acțiunilor
- Caracteristici ale obligațiunilor

C3: Exemple și aplicații

Competențe vizate/cunoștințe:

- utilizarea limbajului specific de specialitate, termenilor specifici educației economico-financiare cu referire la fapte/evenimente economico-financiare;
- asumarea calității de consumator avizat de bunuri și servicii, de servicii financiare, care își exercită drepturile și responsabilitățile;
- manifestarea interesului pentru identificarea unor modalități de economisire și pentru reducerea risipei de resurse financiare;

- elaborarea unui plan de acțiune personal, manifestând inițiativă și responsabilitate.

Abilități:

- raportarea critică la fapte, evenimente, idei, procese din viața personală și a diferitelor grupuri și comunități, prin utilizarea unor achiziții specifice domeniului economic;
- participarea responsabilă la luarea deciziilor, prin exercitarea dreptului de inițiativă și întreprinzător, respectiv prin manifestarea unui comportament social, civic și economic activ;
- utilizarea unui raționament matematic și inteligent privind organizarea banilor și a viitorului;
- dezvoltarea unui comportament financiar responsabil și independent.

Atitudini:

- manifestarea capacității de a reacționa rapid și eficient în identificarea pieței de capital și a instrumentelor financiare;
- argumentarea într-un mod independent și riguros a necesității utilizării produselor de economisire și investire;
- asumarea, în cadrul echipei, a responsabilității pentru sarcina de lucru primită;
- manifestarea consecvenței în realizarea sarcinilor de lucru.

Obiective operaționale:

La sfârșitul lecției elevii vor fi capabili:

O1 - să înțeleagă noțiunile de: piața de capital, instrumente financiare, acțiuni, obligațiuni

O2 – să identifice instrumentele financiare: acțiuni și obligațiuni;

O3: să calculeze valoarea instrumentelor financiare și să aplice calcule specifice instrumentelor financiare.

Corelarea obiectivelor cu conținuturi:

Obiective operaționale Conținuturi	C1	C2	C3
O1	X	X	
O2		X	
O3			X

Strategii didactice:

- **metode și procedee:** conversația, explicația, metoda „Spune-mi mai mult”, exercițiul, învățarea prin cooperare, problematizare

- **resurse materiale: mijloace didactice:** Manualul de Educație socială - clasa a VIII-a, tabla, caiete de notițe, fișă de lucru suport pentru curs, fișă de lucru.
- **resurse umane:** elevi, cadrul didactic
- **forme de organizare a clasei:** individual, frontal, pe grupe

Evaluare: observarea, evaluare orală, evaluarea scrisă, autoevaluare

Bibliografie:

- Programa școlară pentru disciplina Educație socială - Educație Economico-financiară, clasele V-VIII, aprobată prin OMEN Nr. 3393 din 28.02.2017, București 2017;
- Daniela Barbu, Viorica-Bella Dorin, Mihai Nina, *Manualul de Educație socială - Educație Economico-financiară de clasa a VIII-a*, Editura CD Press, 2020, varianta digitală;
- Lector, Ioana Duca, ”*Instrumente financiare și management de portofoliu*”, ISF;
- Lector, Ioana Duca, ”*Piața de capital*”, ISF;
- Mirela Panait, *Ppt, ”Piața de capital și instrumente financiare”*;
- Lector, Ioana Duca, ”*Aplicații piața de capital*”, ISF;
- ISF, ”*Aplicații piața de capital*”;
- Lector, Ovidiu Spătăcean, ”*Aplicații practice*”, ISF.

DESFĂȘURAREA LECȚIEI

Etapetele lecției	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Strategii			Evaluare
			Metode	Mijloace	Metode de organizare	
I. Evocare						
1. Moment organizatoric și captarea atenției (2 minut)	Efectuarea prezenței elevilor și consemnarea absențelor, stabilirea ordinii, asigurarea celor necesare lecției. Îndrum pregătirea elevilor pentru lecție.	Se pregătesc cu cele necesare lecției.	Conversația Stilul de învățare: auditiv	Catalog, tablă, cretă, caiete	Frontal	
2. Anunțarea planului de recapitulare și sistematizare a unității de învățare (3 minute)	Reactualizarea cunoștințelor: Instrumente financiare: - Definiție - Clasificare - Acțiuni: definiție, caracteristici, calcul matematic - Obligațiuni: definiție, caracteristici, calcul matematic	Elevii sunt atenți și răspund la întrebările profesorului.	Conversația Explicația Stilul de învățare: auditiv		Frontal Individual	Aprecierea verbală a răspunsurilor

II. Realizarea sensului

<p>3. Anunțarea temei, a competențelor /obiectivelor activității și scrierea titlului pe tablă (2 minute)</p>	<p>Anunț titlul lecției: Instrumente financiare – Asemănări și deosebiri între acțiuni și obligațiuni și comunic competențele/obiectivele propuse.</p>	<p>Elevii pregătesc caietele, notează pe caiete titlul lecției Instrumente financiare – Asemănări și deosebiri între acțiuni și obligațiuni</p> <p>Sunt atenți la prezentarea obiectivelor propuse.</p>	<p>Conversația Explicația</p> <p>Stilul de învățare: auditiv</p>	<p>Catalog, tablă, cretă, caiete</p>	<p>Frontal</p>	
<p>4. Recapitularea conținuturilor (20 minute)</p>	<p>Recapitularea cunoștințelor asimilate. Metoda „Spune-mi mai mult” este un joc de recapitulare care se joacă cu clasa întreagă. Împart elevii din clasă în „Stânga” și „Dreapta”. Cer unei părți să se gândească la o asemănare a acțiunilor și obligațiunilor, după ce a răspuns elevul de pe partea respectivă, e rândul elevilor de pe cealaltă parte</p>	<p>Elevii răspund la întrebări și sunt atenți la răspunsurile colegilor.</p>	<p>Conversația Explicația Metoda ”Spune-mi mai mult”</p> <p>Stilul de învățare: auditiv, vizual, practic.</p>	<p>Caiete</p>	<p>Frontal, Individual</p>	<p>Aprecierea verbală a răspunsurilor</p>

	<p>să numească încă o asemănare.</p> <p>Răspunsurile alternează de la dreapta la stânga până ce una din părți pierde pentru că nu-și mai amintește nimic altceva despre subiect.</p> <p>La epuizarea răspunsurilor privind asemănările dintre acțiuni și obligațiuni, se trece la numirea deosebirilor dintre acțiuni și obligațiuni, după același procedeu.</p> <p>Răspunsurile se scriu pe tablă (model anexat la finalul planului de lecție).</p>					
Explicații suplimentare	Ofer explicații suplimentare și revin asupra unor concepte dificile, neînțelese sau cu caracter de noutate.	Sunt atenți. Intervin și solicită explicații. Răspund la întrebări.	Exercițiul Conversația	Caiete	Frontal, Individual	Aprecierea verbală a răspunsurilor
III. Reflecție						
5. Fișă de	Verificarea cunoștințelor dobândite	Elevii citesc cerința studiului de	Exercițiul	Fișa de	Pe grupe	Evaluare

<p>lucru (20 min)</p>	<p>anterior. În sprijinul elevilor, pentru a facilita modul de înțelegere a formulelor de calcul, le distribui fișa suport pentru curs. Împart fișa de lucru elevilor grupați în echipe de câte doi.</p>	<p>caz de pe fișa de lucru primită, și pe grupe vor rezolva fișa de lucru, ajutându-se și de fișa suport pentru curs. La final se verifică rezolvarea fișei de lucru, iar elevii își pot stabili nivelul de cunoștințe, în funcție de răspunsurile date.</p>	<p>Conversația Problematizare Învățarea prin cooperare Stilul de învățare: auditiv, vizual, practic.</p>	<p>lucru</p>		<p>scrisă Autoevaluare</p>
<p>6. Concluzii (3 min)</p>	<p>Se solicită elevilor să argumenteze rezultatele obținute prin rezolvarea fișei de lucru.</p>	<p>Se oferă feedback cu activitățile desfășurate.</p>	<p>Conversația Explicația Stilul de învățare: auditiv</p>		<p>Frontal Individual</p>	<p>Aprecieri verbale generale și individuale a răspunsurilor și a modului de lucru</p>

Instrumente financiare

Asemănări și deosebiri între acțiuni și obligațiuni

Instrumente financiare	Asemănări	Deosebiri
Acțiune	<ul style="list-style-type: none"> • Sunt cele mai tranzacționate titluri de pe piața de capital. • Se tranzacționează la bursă. • Sunt titluri negociabile. • Au valoare nominală. • Deținătorul se numește acționar. • Riscurile înregistrate pot fi datorate insolvenței/falimentul societății comerciale, lichiditate, riscul de piață sau riscul ratei dobânzii. 	<ul style="list-style-type: none"> • Titlu de valoare ce conferă dreptul de proprietate asupra unei părți din capitalul social al unei societăți comerciale. • Este instrument de capital. • Relația cu emitentul este de coproprietar. • Emitentul este o societate pe acțiuni. • Dă dreptul de a participa la hotărârile AGA. • Dă dreptul de a încasa dividende. • Valoarea nominală este de min. 0,1 lei/acțiune. • Valoare acțiuni (capital social) = nr. acțiuni * VN • Deținătorul de acțiuni se numește acționar. • Are risc ridicat. • Veniturile sunt variabile. • Scadența este nedeterminată. • Acționarii sunt ultimii despăgubiți, în caz de lichidare/faliment a patrimoniului.
Obligațiune		<ul style="list-style-type: none"> • Titlu de valoare ce conferă dreptul de creditare asupra unei sume, de către deținătorul de obligațiuni față de emitent, emitentul obligându-se să-i plătească o dobândă numită cuponul obligațiunii și să restituie valoarea obligațiunilor la scadență.

	<ul style="list-style-type: none"> • Este instrument de datorie. • Relația cu emitentul este creditor. • Emitentul este o societate pe acțiuni, autorități publice centrale și locale. • Nu conferă drept de vot în AGA. • Valoarea nominală este de min. 2,5 lei/obligațiune. • Valoare obligațiuni = nr. obligațiuni * preț de emisiune • Este purtătoare de dobândă. • Are risc scăzut. • Veniturile sunt fixe. • Scadența este determinată. • Creditorul, cel care deține obligațiunea, este despăgubit înaintea acționarilor, în caz de lichidare/faliment a patrimoniului. • Pot fi convertite în acțiuni.
--	--

Fișă de lucru

Pentru fiecare din cerințele de mai jos, scrieți pe foaie, rezolvările corecte.

- Stabilește modul în care un investitor poate obține randament dacă alege următoarele instrumente de investiții:
 - Obligațiuni.....
 - Acțiuni.....
 - Depozite la termen.....
- O societate comercială a obținut un profit net de 52 milioane lei, din care a reinvestit 42 milioane lei. Care este rata de repartizare a profitului?
- Calculează valoarea acțiunilor din ziua anterioară. Completează tabelul utilizând valorile afișate.

Prețul curent pe acțiune (lei)	Variația de preț față de ziua anterioară (lei)	Valoarea acțiunilor în ziua anterioară (lei)
23	+1,00	
12,40	-0,60	
14,50	+0,35	

- Completează tabelul utilizând formula de mai jos pentru a calcula valoarea procentuală a variației de preț față de ziua anterioară.

Valoare procentuală a variației de preț față de ziua anterioară	=	$\frac{\text{Variația de preț față de ziua anterioară (lei)}}{\text{Valoarea acțiunilor în ziua anterioară}} \cdot 100$
---	---	---

Prețul curent pe acțiune (lei)	Variația de preț față de ziua anterioară (lei)	Valoarea acțiunilor în ziua anterioară (lei)	Valoare procentuală a variației de preț față de ziua anterioară
6,70	-0,50	7,20	
34,90	-0,20	35,10	
29,40	+0,70	28,70	

5. Citește scenariile și determină modul în care va fi influențată valoarea acțiunilor (va crește sau va înregistra scăderi).
 - a. Prețul combustibililor s-a scumpit cu 20% în ultimul an. Cum influențează acest aspect valoarea acțiunilor unei companii producătoare de autovehicule electrice?
 - b. Fluviul Dunărea se revarsă și afectează câteva zeci de locuințe în localitățile aflate pe malurile acestuia. Cum influențează acest aspect valoarea acțiunilor unei fabrici care produce materiale de construcție pe care le poate livra ușor celor din zona afectată?

6. Un investitor cumpără la 1 ianuarie 500 acțiuni la un curs de 10 lei/acțiunea și le vinde la 1 iulie, același an, când cursul lor a devenit 11,5 lei/acțiunea. Care este randamentul acestei investiții?

Rezolvare - Fișă de lucru

1. a. Dobândă oferită de emitent

b. Dividend

c. Dobândă bancară

2. DIVIDENDE = Profit net – Profit reinvestit = 52 – 42 = 10 mil lei

$$\frac{10 \text{ milioane lei}}{52 \text{ milioane lei}} \cdot 100 = 19,23\%$$

Rata de repartizare a profitului sub formă de dividende = $\frac{10 \text{ milioane lei}}{52 \text{ milioane lei}} \cdot 100 = 19,23\%$

3.

Prețul curent pe acțiune (lei)	Variația de preț față de ziua anterioară (lei)	Valoarea acțiunilor în ziua anterioară (lei)
23	+1,00	22
12,40	-0,60	13
14,50	+0,35	14,15

4.

Prețul curent pe acțiune (lei)	Variația de preț față de ziua anterioară (lei)	Valoarea acțiunilor în ziua anterioară (lei)	Valoare procentuală a variației de preț față de ziua anterioară
6,70	-0,50	7,20	-6,94%
34,90	-0,20	35,10	-0,57%
29,40	+0,70	28,70	+2,44%

5. a. Valoarea acțiunilor crește. Pe măsură ce prețul combustibililor crește, investitorii văd mai mult potențial în viitorul mașinilor electrice. Consumatorii pot fi încurajați să cumpere o mașină electrică, ceea ce ar crește vânzările.
- b. Valoarea acțiunilor crește. Deoarece există o cerere mai mare pentru materiale de construcție necesare refacerii locuințelor afectate, vânzările producătorilor cresc. Astfel de situații se traduc, de obicei, prin câștiguri mai mari, o încredere mai mare a investitorilor, și prin urmare, prețuri mai mari ale acțiunilor.

6.

$$\frac{(500 \cdot 11,5) - (500 \cdot 10)}{500 \cdot 10} \cdot 100 = \frac{5750 - 5000}{5000} \cdot 100 = \frac{750}{5000} \cdot 100 = 15\%$$

$$\frac{(500 \cdot 11,5) - (500 \cdot 10)}{500 \cdot 10} \cdot 100 = \frac{5750 - 5000}{5000} \cdot 100 = \frac{750}{5000} \cdot 100 = 15\%$$

Investitorul a obținut un randament pozitiv de 15%, respectiv un câștig.

Fișa suport pentru curs
Instrumente financiare – Formule de calcul

Acțiuni

1. Valoare acțiuni (capital social) = nr. acțiuni · valoare nominală (VN)
2. Primă de emisiune = (nr. acțiuni · preț de emisiune) – (nr. acțiuni · VN)
3. Randament investiție = $\frac{\text{Profitul net} - \text{Profitul investit}}{\text{Valoarea acțiunilor în ziua anterioară}} \cdot 100$
4. Dividende = profit net (PN) – profit investit
5. Rata de repartizare a profitului sub formă de dividende = $\frac{\text{Dividende}}{\text{Profit}} \cdot 100$
6. Variația de preț = $\frac{\text{valoarea acțiunilor în ziua curentă} - \text{valoarea acțiunilor în ziua anterioară}}{\text{valoarea acțiunilor în ziua anterioară}} \cdot 100$
7. Valoare procentuală a variației de preț față de ziua anterioară = $\frac{\text{variația de preț față de ziua anterioară (lei)}}{\text{valoarea acțiunilor în ziua anterioară}} \cdot 100$

Obligațiuni

1. Valoare obligațiuni = nr. acțiuni · VN
2. Valoare obligațiuni emise = nr. obligațiuni · preț de emisiune (PE)
PE < VN
3. Primă de emisiune = (nr. acțiuni · VN) – (nr. acțiuni · PE)
4. Prima de rambursare = (nr. acțiuni · preț rambursare) – (nr. acțiuni · VN)
Prețul de rambursare (costul) poate fi \geq VN
5. Durata împrumutului > 1 an
6. Dobândă = VN · rata dobânzii
Dobânda se calculează la VN
7. Prima de conversie a obligațiunilor în acțiuni = (nr. obligațiuni · VN) – (nr. acțiuni · VN)
VN obligațiuni > VN acțiuni

2. Elaborarea a cel puțin două fișe de evaluare cu scopul de a sprijini cadru didactic în demersul de fixare a noilor cunoștințe

2.1. Fișa de lucru 1

Film educativ ”*Ce e bine să știi de pe acum despre pensie*” (Sursa Youtube).

<https://www.youtube.com/watch?v=DtXLnXjntuc>

Fișa de lucru este integrată la planul de lecție 1 (pag. 2).

Filmulețul este folosit ca introducere la tema lecției, pentru prezentarea subiectului către elevii.

Durata de vizionare: 3 minute

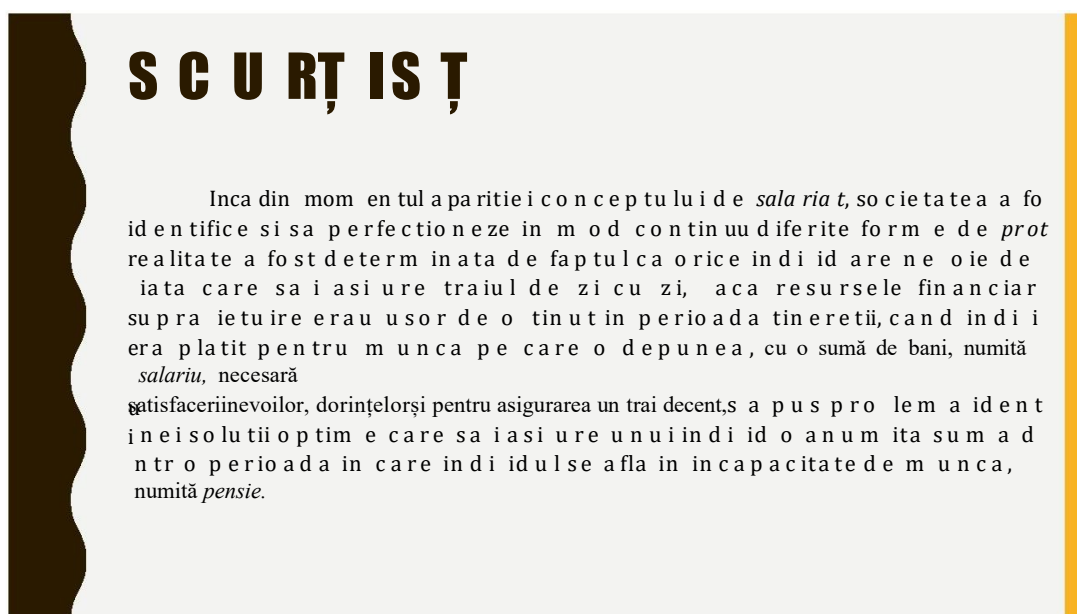
2.2. Fișa de lucru 2

Prezentare Power Point ” *Specificații ale pensiilor private pilon IP*”.

Fișa de lucru este integrată la planul de lecție 1 (pag. 2).

Fișa de lucru este folosită ca suport la lecție pentru transmiterea informațiilor și facilitarea înțelegerii noilor noțiuni, de către elevi.

Durata de prezentare: 26 minute

DEFINIȚIE

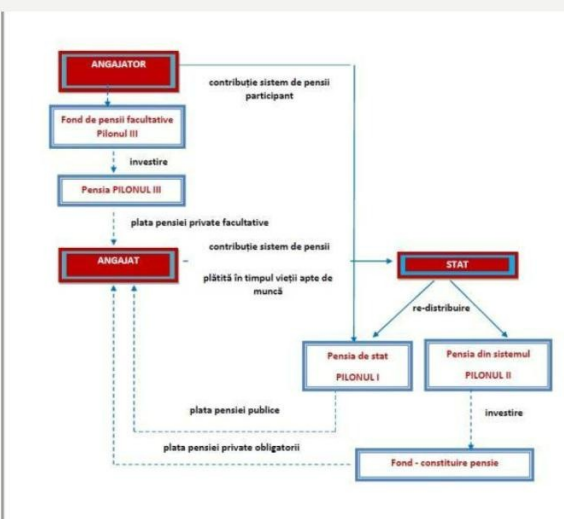
Sistemul de pensii este o ramură al sistemului de securitate socială, având rolul de a acorda o sumă de bani decentă persoanelor ce se confruntă cu apariția următoarelor riscuri: o durată lungă de viața (acest lucru ar însemna că persoana îmbătrânește și nu va mai putea desfășura activități pentru a fi plătită) sau altfel spus, riscul longevității și incapacitatea temporară sau permanentă de muncă.

IMPORTANȚA

Sistemul de pensii funcționează atât ca o asigurare, prin colectarea unor sume de bani de la persoanele care au un loc de muncă și distribuirea acestor fonduri către persoanele ce se confruntă cu riscurile menționate, cât și ca o metoda de economisire, prin colectarea unor sume de bani de la persoanele care lucrează și distribuirea acestora în conturile fiecărei persoane, astfel beneficiind de acestea bătrânețe.

STRUCTURA

SISTEMUL PENSIILO

Suma plătită periodic participantului sau beneficiarului în mod suplimentar și distinct de cea furnizată de sistemul public.

Ce este pensia privată

Pilonul II se caracterizează prin direcționarea unei cote din contribuția personală de asigurări sociale, plătită obligatoriu lunar în sistemul public către un fond de pensii administrat privat.

PILO N U

Reprezintă pensia de care beneficiază toți angajații. Aceasta este acordată de către stat după ce o persoană a lucrat cu contract de muncă pe un anumit număr de ani, astfel oprindu-se din salariul brut contribuția către sistemul public de asigurări sociale (CAS).

Sistemul de pensii din România se bazează pe ajutorul reciproc dintre generații. Pensiile plătite de către stat pensionarilor de astăzi sunt din banii câștigați de actualii angajați, prin oprirea unei contribuții pentru asigurări sociale (CAS) din salariul lor brut în procent de 25%. Statul nu a plasat cotizația într-un cont acestor pensionari, când au lucrat pentru a beneficia de aceeași sumă strânsă la bătrânețe, ci pe vremea aceea au fost plătite pensiile altor pensionari.

PILO N U

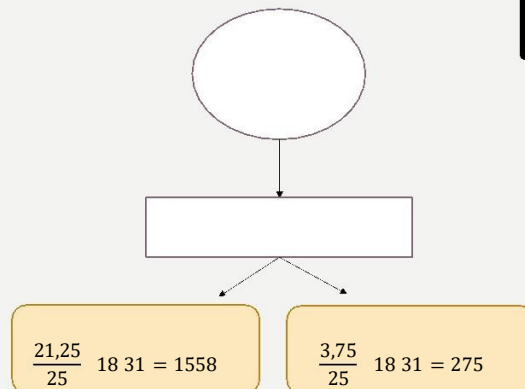
Pilonul II este sistemul de pensii administrat privat, în care se plătește o sumă de bani (o contribuție) obligatorie pentru persoanele ce au vârsta până în 35 de ani și opționale, pentru persoanele ce au o vârstă cuprinsă între 35 și 45 de ani.

Această contribuție este reținută din salariu și se scade din cea pentru Pilonul I, adică 25% din salariul brut al angajatului reprezintă contribuția pentru asigurările sociale (CAS) și se va retrage din aceasta 3,75% pentru a fi distribuiți în fondul pensiei administrat privat (Pilonul II), astfel 21,25% rămași vor fi transferați în fondul pensiei publice (Pilonul I).

Contribuția către Pilonul II va fi transferată într-un cont separat de pensia publică (Pilonul I) și investită în diverse titluri de valoare, urmând să se întoarcă la angajat în momentul în care se pensionează.

Angajatorul nu are o obligație în plus pentru plățile contribuției către Pilonul II al angajatului, el deja plătește un procent din salariul brut la contribuțiile pentru asigurările sociale (CAS). Statul este obligat să transfere un procent din CAS către fondul de pensii administrat privat la care participă fiecare salariat.

E E M P L U D E C

P A R Ţ I C U L A R I Ţ A Ţ I P

Pilonul I și Pilonul II sunt complementare Pilonul II suplimentează pensia acordată de sistemul public.

Contribuțiile către Pilonul III se transferă într un fond de pensii.

Există posibilitatea ca persoana care plătește CAS ul să își aleagă fondul de pensii în termen de 4 luni de la prima angajare. În cazul în care persoana nu își alege fondul de pensii administrat privat, va fi repartizată în mod aleatoriu la unul dintre cele existente.

Angajații pot participa la un singur fond de pensii administrat privat.

Beneficiarii de pensia Pilon II doar persoanele care sunt angajate cu contract de muncă și pentru care angajatorul plătește contribuțiile către stat (CAS ul), altfel o persoană nu va putea beneficia de aceste venituri în plus.

A C Ţ I U N I S P E C I F I C E P I E Ţ E P R I A Ţ

- Aderarea la un fond de pensii administrat privat
- Funcționarea sistemului de pensii administrate privat
- Drepturile participanților
- Costurile implicate
- Transfer de la un fond la altul
- Plata pensiei administrate privat
- Sisteme de protecție a participantului
- Închiderea contului

A D E R A R E A L A S I S T E M

Orice persoană care nu a împlinit vârsta de 45 de ani poate participa la un fond de pensii administrat privat. Se pot atașa, atât persoanele care sunt angajate plătiind contribuțiile de asigurări sociale (CAS), acestea fiind înregistrate la C.N.P.P (Casa Națională de Pensii Publice), cât și persoanele ce nu sunt angajate și desfășoară activități pe cont propriu.

Pentru a adera la un fond de pensii administrat privat este necesar semnarea unui act de aderare (contract).

Înainte de semnarea contractului, participantului i se oferă documentarea schemei de pensii private ce include informații despre: riscuri financiare, tehnice, distribuția riscurilor, drepturi și obligațiile părților. Acesta se întocmește în 2 exemplare, astfel unul rămâne administratorului fondului de pensii, iar unul participantului care s-a atașat acestui fond. După semnarea contractului, persoana devine participant al Pilonului II, iar în situația în care a fost repartizat la un fond de pensii administrat privat aleatoriu de către angajator, devine participant în momentul validării contractului.

Aderarea la pensia administrată privat este obligatorie, iar participanții nu se pot retrage pe toată perioada pentru care datorează plata CAS ului la sistemul public de pensii (Pilon I), până când se deschide dreptul la pensia privată.

În termen de 30 de zile de la primirea raportului de validare a actului de aderare, administratorul fondului este obligat să transmită în scris persoanelor cu care a încheiat acest contract, denumirea fondului la care participantul a fost repartizat.

E T A P E L E D E A D E R A R E L A P E N S I I P R I

Procedura de aderare la un fond de pensii administrat privat presupune următoarele etape:

1. informarea asupra sistemului de pensii administrate privat;
2. selectarea fondului de pensii în vederea aderării;
3. colaborarea cu administratorul de pensii al fondului de pensii sau cu agentul de marketing al fondului dorit;
4. semnarea actului individual de aderare;
5. dobândirea calității de participant la fondul de pensii prin confirmarea validării actului individual de aderare.

F O R M E D E F U N C T I O N A R P R O D U S E L O R S I S T E M U L P R I A T

Fiecare participant va avea deschis un cont individual la fondul privat ales sau repartizat aleatoriu, în care se vor strânge sumele de bani aferente cotizațiilor participanților. Aceste contribuții sunt preluate de administratorii fondurilor de pensii Pilon II și investite în diverse titluri de valoare pentru a obține sume de bani în plus ce vor fi încasate la pensie.

DR E P Ţ U R I L E P A R Ţ I C I

Drepturile participanţilor la Pilon II, pe toată durata în care contribuie constau în:

informare;

transfer al contravalorii activului personal net de la un fond de pensii administrat privat la alt fond.

Drepturile participanţilor la Pilon II, după pensionare, constau în:

încasarea, sub forma unei plăţi unice, a sumei acumulate pentru pensia privată, în anumite cazuri excepţionale prevăzute de legislaţie;

încasarea, sub formă de plăţi lunare eşalonate pe maximum 5 ani, a sumei acumulate pentru pensia privată;

administrarea activelor din care este plătită pensia lor.

CO S Ţ U R I L E I M P

Administratorul fondului de pensii utilizează aceeaşi metodă de calcul şi de percepere a comisioanelor pentru toţi participanţii la fondul de pensii pe care îl administrează.

Baza de calcul a contribuţiei la un fond de pensii administrat privat este aceeaşi ca şi în cazul contribuţiei de asigurări sociale datorată sistemului public de pensii

Ţ R A N S F E R U L P A R Ţ I C I P S I S Ţ E M U L P E N S I I L O R A D P R I A

Participantul se poate transfera de la un fond de pensii administrat privat la altul, fără a suporta cheltuieli de transfer dacă acesta se realizează după 2 ani de la data aderării sau de la data ultimului transfer.

Disponibilităţile băneşti transferate reprezintă contravaloarea activului personal net al participantului, la data transferului, diminuată cu penalitatea de transfer, după caz.

CONDIȚIILE P

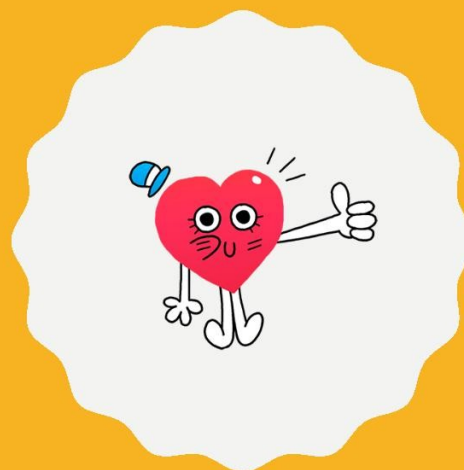
Plata pensiei administrată privat se face o dată cu plata pensiei publice (Pilon I) când participantul îndeplinește condițiile referitoare la limita de vârstă sau dacă participantul a devenit invalid și nu mai poate munci. În cazul în care sumele strânse în contul participantului nu sunt suficiente pentru acordarea unei pensii minime stabilite de lege, acesta va primi pensia sub forma unei plăți unice sau în tranșe egale. În cazul în care participantul decedează înainte de pensionare, moștenitorii vor primi pensia acestuia.

SISTEMUL DE PRO PARTICIPAN

Siguranța și performanța sunt cele mai importante elemente ale unui sistem de pensii administrate privat

Pentru ca un astfel de sistem să funcționeze în condiții optime, este necesară o supraveghere prudențială permanentă a pieței. În România, punerea în aplicare a mecanismului de supraveghere și control este asigurat de ASF.

MULȚUM E

2.3. Fișa de lucru 3

Fișa suport pentru curs

Instrumente financiare – Formule de calcul

Fișa de lucru este integrată la planul de lecție 2 (pag. 21).

Fișa suport pentru curs este folosită pentru centralizarea formulelor utilizate în calcularea valorii instrumentelor financiare: acțiuni și obligațiuni, și pentru a ajuta elevii la învățarea acestora.

Este folosită pe durata rezolvării fișei de lucru: 20 minute

Acțiuni

1. Valoare acțiuni (capital social) = nr. acțiuni · valoare nominală (VN)
2. Primă de emisiune = (nr. acțiuni · preț de emisiune) – (nr. acțiuni · VN)
3. Randament investiție = $\frac{\text{Profitul net} - \text{Profitul investit}}{\text{Profitul investit}} \cdot 100$
4. Dividende = profit net (PN) – profit investit
5. Rata de repartizare a profitului sub formă de dividende = $\frac{\text{Dividende}}{\text{Profit}} \cdot 100$
6. Variația de preț = $\frac{\text{valoarea acțiunilor în ziua curentă} - \text{valoarea acțiunilor în ziua anterioară}}{\text{valoarea acțiunilor în ziua anterioară}} \cdot 100$
7. Valoare procentuală a variației de preț față de ziua anterioară = $\frac{\text{variația de preț față de ziua anterioară (lei)}}{\text{valoarea acțiunilor în ziua anterioară}} \cdot 100$

Obligațiuni

1. Valoare obligațiuni = nr. acțiuni · VN
2. Valoare obligațiuni emise = nr. obligațiuni · preț de emisiune (PE)
PE < VN
3. Primă de emisiune = (nr. acțiuni · VN) – (nr. acțiuni · PE)
4. Prima de rambursare = (nr. acțiuni · preț rambursare) – (nr. acțiuni · VN)
Prețul de rambursare (costul) poate fi ≥ VN
5. Durata împrumutului > 1 an
6. Dobândă = VN · rata dobânzii
Dobânda se calculează la VN
7. Prima de conversie a obligațiunilor în acțiuni = (nr. obligațiuni · VN) – (nr. acțiuni · VN)
VN obligațiuni > VN acțiuni

3. Elaborarea a minim două instrumente de evaluare formativă/sumativă utilizate la finalul lecției în vederea determinării gradului de însușire a noilor cunoștințe și abilități, precum și idei pentru îmbunătățirea acestora

3.1. Instrumente de evaluare formativă

3.1.1. Jocul didactic Kahoot.com

<https://create.kahoot.it/share/pensii-private-pilon-ii/3cdc9ad9-ea0c-467f-a9e3-06733f281cf0>

Fișa de lucru este integrată la planul de lecție 1 (pag. 5).

Fișă de lucru este folosită pentru a fixa și consolida noțiunile învățate la lecție.

Durata jocului didactic: 10 minute

Pensii private pilon II

2 plays · 2 players

A public kahoot

Questions (16)

1 - Quiz

Pensia de stat este denumită:

20 sec

	pilonul I	✓
	pilonul II	✗
	pilonul III	✗
	pilonul IV	✗

2 - Quiz

Pensia de stat este pensia de care beneficiază:

20 sec

	doar persoanele care au contribuit într-un fond	✗
	toate persoanele care au lucrat cu un contract de muncă	✓
	persoanele care lucrează "la negru"	✗
	doar persoanele care lucrează în agricultură	✗

Before you play: Please note that this kahoot is not included in search results as it's been flagged for moderation. You can still play it. [Find out more](#)

06/06/2022, 18:13

Pensii private pilon II - Details - Kahoot!

3 - Quiz

Pensia administrată privat este:

20 sec

- facultativă pentru orice persoană căreia îi sunt plătite contribuțiile ✗
- obligatorie pentru persoanele cu vârsta între 35 și 45 ani ✗
- facultativă pentru orice persoană care contribuie la un fond de pensii ✗
- obligatorie pentru persoanele cu vârsta până în 35 de ani ✓

4 - Quiz

Participantul pilonului II:

20 sec

- poate alege fondul de pensii în termen de 4 luni de la prima angajare ✓
- nu are voie să efectueze transferul la un alt fond de pensii ✗
- nu își poate alege fondul de pensii ✗
- poate participa la mai multe fonduri de pensii ✗

5 - Quiz

Plata pensiei administrată privat se face:

20 sec

- dacă a împlinit vârsta de 50 de ani și a plătit minim 90 de contribuții ✗
- doar în cazul în care devine incapabil de muncă ✗
- dacă a lucrat cu contract de muncă cel puțin 15 ani ✗
- când participantul îndeplinește limita de vârstă sau când devine invalid; ✓

Before you play: Please note that this kahoot is not included in search results as it's been flagged for moderation. You can still play it. [Find out more](#)

<https://create.kahoot.it/details/3cdc9ad9-ead0-467f-a9e3-06733f281cf0>

2/5

06/06/2022, 18:13

Pensii private pilon II - Details - Kahoot!

6 - Quiz

Pensia este plătită din salariul tinerilor actuali, nu este nevoie de depunerea unor sume de bani pentru a primi pensie

20 sec

- este avantaj al pilonului I ✓
- este avantaj al pilonului II ✗
- eate dezavantaj al pilonului I ✗
- este avantaj al pilonului III ✗

7 - Quiz

Printre riscurile pensiei publice se află:

20 sec

- Riscul de a nu primi imediat pensiile ✗
- Riscul de a nu contribui la un fond de pensii ✗
- Un fond de pensii cu un grad de risc crescut fără să genereze profit ✗
- Riscul de a nu putea moșteni sumele de bani strânse ✓

8 - True or false

Afirmația "Participanții sunt proprietari asupra contribuțiilor sale" reprezintă un avantaj al pensiilor private?

10 sec

- True ✓
- False ✗

9 - True or false

"Nu se primesc imediat pensiile, deoarece banii sunt investiți pe termen lung" este un dezavantaj al pensiilor private?

10 sec

- True ✓
- False ✗

Before you play: Please note that this kahoot is not included in search results as it's been flagged for moderation. You can still play it. [Find out more](#)

<https://create.kahoot.it/details/3cdc9ad9-aa0c-467f-a9e3-06733f281cf0>

3/5

06/06/2022, 18:13

Pensii private p1lon II - Details - Kahoot!

10 - True or false

"Cu cât începeți mai devreme să economisiți pentru pensie, cu atât mai mulți bani veți avea la vârsta pensionării" este

10 sec

True

False

11 - True or false

Pentru participarea la un fond de pensii trebuie să fii angajat, să plătești CAS, să semnezi actul individual de aderare

10 sec

True

False

12 - True or false

În cazul pensiilor de stat, participanții pot beneficia de o pensie mai mare decât sumele cu care au contribuit

10 sec

True

False

13 - True or false

În cazul Pilonului I sumele strânse nu se pot verifica

10 sec

True

False

14 - True or false

Fondul de pensii este "o sacoșă" în care se strâng sumele de bani (contribuțiile) ale participanților la pensie.

10 sec

True

False

Before you play: Please note that this kahoot is not included in search results as it's been flagged for moderation. You can still play it. [Find out more](#)

<https://create.kahoot.it/details/3cdc9ad9-ead0-467f-a9e3-06733f281cf0>

4/5

06/06/2022, 18:13

Pensii private pilon II - Details - Kahoot!

15 - Quiz

Valoarea contribuției la pensia pilonul II pentru un salariu brut de 2550 lei este:

20 sec

- 96 lei ✓
- 330 lei ✗
- 255 lei ✗
- 638 lei ✗

16 - True or false

Valoarea contribuției pentru pensia obligatorie administrată privat pentru un salariu brut de 3645 lei este de 137 lei?

20 sec

- True ✓
- False ✗

3.1.2. Diagrama Venn

Temă pentru acasă - SĂ ÎNVĂȚĂM JUCÂNDU-NE!

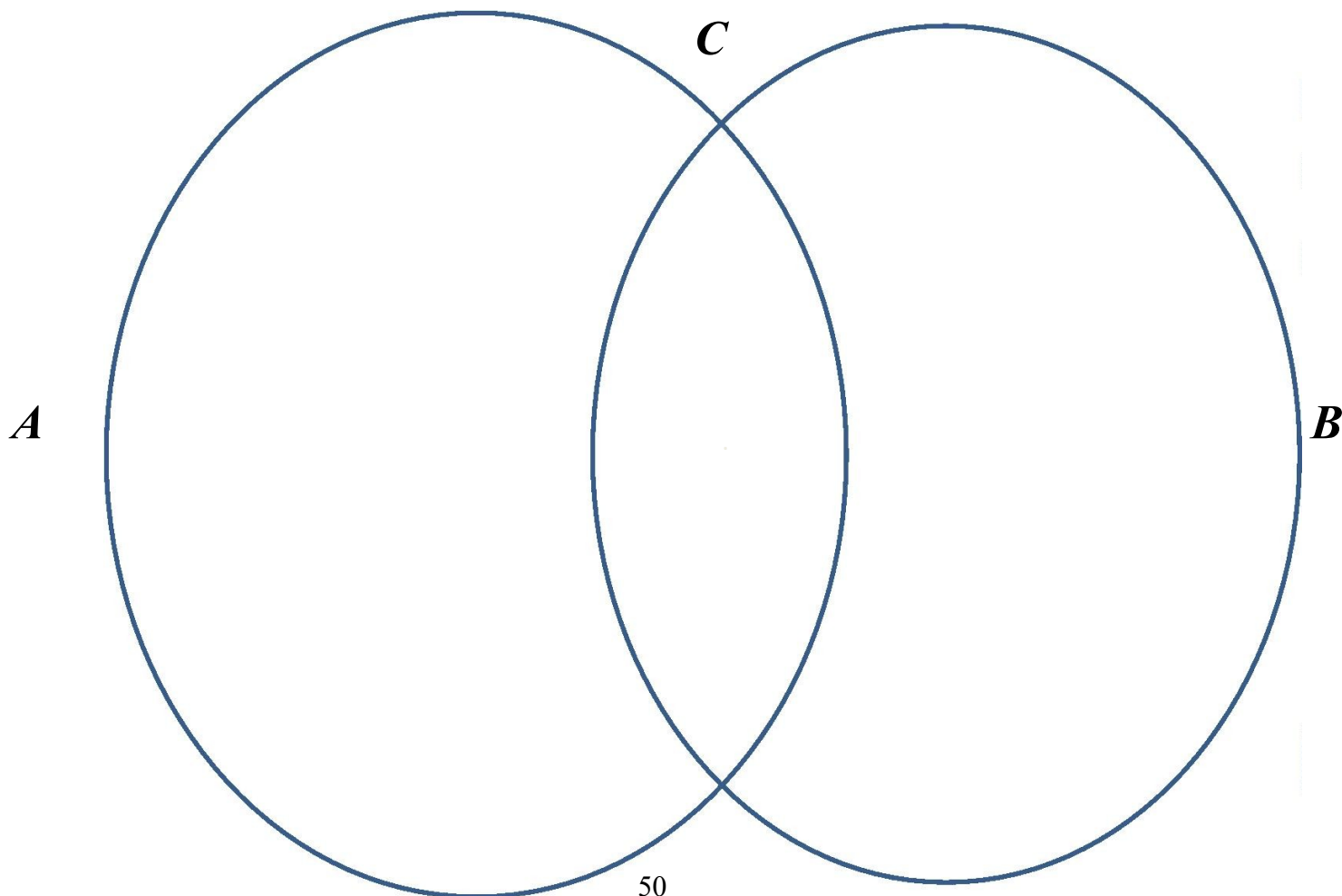
Diagrama Venn – un instrument de comparare a două lucruri care au trăsături distincte, dar au și trăsături comune.

Fișa de lucru este integrată la planul de lecție 1 (pag. 2).

Fișa de lucru este folosită ca temă pentru acasă pentru consolidarea noțiunilor învățate.

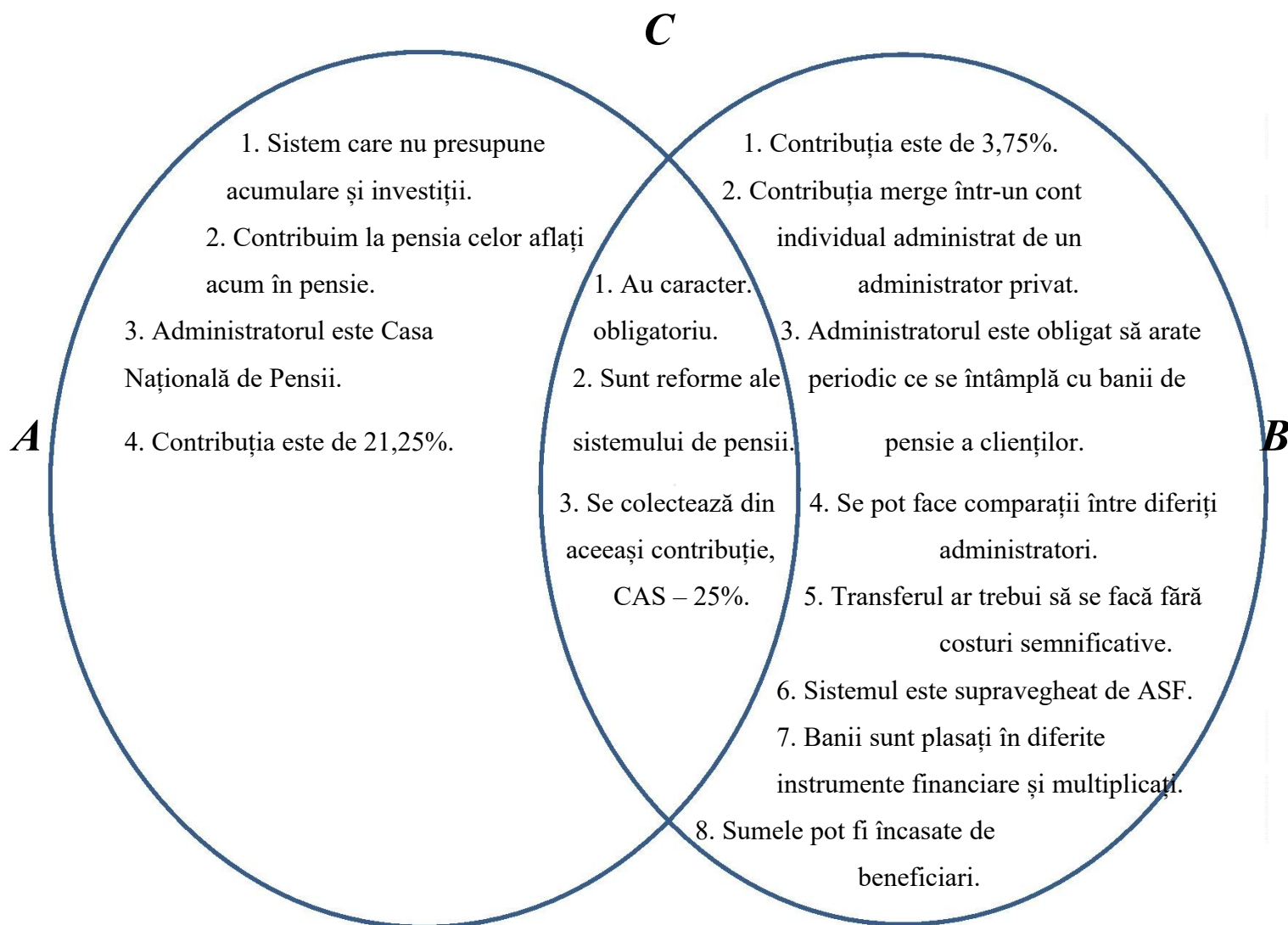
Sarcini de lucru:

1. Identificați asemănări și deosebiri între pensiile publice, pilonul I și pensiile obligatorii administrate privat, pilonul II.
2. La punctul A, respectiv B trecem deosebirile dintre pensiile publice (cercul A) și pensiile obligatorii administrate privat (cercul B).
3. La punctul C, unde se întrepătrund cele două cercuri, trecem asemănările între cele două tipuri de pensii (publice și obligatorii private).

Rezolvare

Temă pentru acasă - **SĂ ÎNVĂȚĂM JUCÂNDU-NE!**

3.1.3. Metoda ”Spune-mi mai mult”

Fișa de lucru este integrată la planul de lecție 2 (pag. 21).

Metoda „Spune-mi mai mult” este un joc de recapitulare care se joacă cu clasa întreagă. Împart elevii din clasă în „Stânga” și „Dreapta”. Cer unei părți să se gândească la o asemănare a acțiunilor și obligațiunilor, după ce a răspuns elevul de pe partea respectivă, e rândul elevilor de pe cealaltă parte să numească încă o asemănare. Răspunsurile alternează de la dreapta la stânga până ce una din părți pierde pentru că nu-și mai amintește nimic altceva despre subiect. La epuizarea răspunsurilor privind asemănările dintre acțiuni și obligațiuni, se trece la numirea deosebiriilor dintre acțiuni și obligațiuni, după același procedeu.

Durata de rezolvare a fișei de lucru: 20 minute

Asemănări și deosebiri între acțiuni și obligațiuni

Instrumente financiare	Asemănări	Deosebiri
Acțiune	<ul style="list-style-type: none"> • Sunt cele mai tranzacționate titluri de pe piața de capital. • Se tranzacționează la bursă. • Sunt titluri negociabile. • Au valoare nominală. • Deținătorul se numește acționar. • Riscurile înregistrate pot fi datorate insolvenței/falimentul societății comerciale, lichiditate, riscul de piață sau riscul ratei dobânzii. 	<ul style="list-style-type: none"> • Titlu de valoare ce conferă dreptul de proprietate asupra unei părți din capitalul social al unei societăți comerciale. • Este instrument de capital. • Relația cu emitentul este de coproprietar. • Emitentul este o societate pe acțiuni. • Dă dreptul de a participa la hotărârile AGA. • Dă dreptul de a încasa dividende. • Valoarea nominală este de min. 0,1 lei/acțiune. • Valoare acțiuni (capital social) = nr. acțiuni * VN • Deținătorul de acțiuni se numește acționar.

	<ul style="list-style-type: none"> • Are risc ridicat. • Veniturile sunt variabile. • Scadența este nedeterminată. • Acționarii sunt ultimii despăgubiți, în caz de lichidare/faliment a patrimoniului.
<p>Obligațiune</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Titlu de valoare ce conferă dreptul de creditare asupra unei sume, de către deținătorul de obligațiuni față de emitent, emitentul obligându-se să-i plătească o dobândă numită cuponul obligațiunii și să restituie valoarea obligațiunilor la scadență. • Este instrument de datorie. • Relația cu emitentul este creditor. • Emitentul este o societate pe acțiuni, autorități publice centrale și locale. • Nu conferă drept de vot în AGA. • Valoarea nominală este de min. 2,5 lei/obligațiune. • Valoare obligațiuni = nr. obligațiuni * preț de emisiune • Este purtătoare de dobândă. • Are risc scăzut. • Veniturile sunt fixe. • Scadența este determinată. • Creditorul, cel care deține obligațiunea, este despăgubit înaintea acționarilor, în caz de lichidare/faliment a patrimoniului. • Pot fi convertite în acțiuni.

3.1.4. Fișă de evaluare formativă

Fișa de lucru este integrată la planul de lecție 2 (pag. 21).

Fișa de lucru este folosită pentru evaluarea cunoștințelor învățate anterior.

Durata de rezolvare a fișei: 20 minute

Pentru fiecare din cerințele de mai jos, scrieți pe foaie, rezolvările corecte.

1. Stabilește modul în care un investitor poate obține randament dacă alege următoarele instrumente de investiții:
 - a. Obligațiuni.....
 - b. Acțiuni.....
 - c. Depozite la termen.....
2. O societate comercială a obținut un profit net de 52 milioane lei, din care a reinvestit 42 milioane lei. Care este rata de repartizare a profitului?
3. Calculează valoarea acțiunilor din ziua anterioară. Completează tabelul utilizând valorile afișate.

Prețul curent pe acțiune (lei)	Variația de preț față de ziua anterioară (lei)	Valoarea acțiunilor în ziua anterioară (lei)
23	+1,00	
12,40	-0,60	
14,50	+0,35	

4. Completează tabelul utilizând formula de mai jos pentru a calcula valoarea procentuală a variației de preț față de ziua anterioară.

Valoare procentuală a variației de preț față de ziua anterioară	=	$\frac{\text{Variația de preț față de ziua anterioară (lei)}}{\text{Valoarea acțiunilor în ziua anterioară}} \cdot 100$
---	---	---

Prețul curent pe acțiune (lei)	Variația de preț față de ziua anterioară (lei)	Valoarea acțiunilor în ziua anterioară (lei)	Valoare procentuală a variației de preț față de ziua anterioară
6,70	-0,50	7,20	
34,90	-0,20	35,10	
29,40	+0,70	28,70	

5. Citește scenariile și determină modul în care va fi influențată valoarea acțiunilor (va crește sau va înregistra scăderi).
- Prețul combustibililor s-a scumpit cu 20% în ultimul an. Cum influențează acest aspect valoarea acțiunilor unei companii producătoare de autovehicule electrice?
 - Fluviul Dunărea se revarsă și afectează câteva zeci de locuințe în localitățile aflate pe malurile acestuia. Cum influențează acest aspect valoarea acțiunilor unei fabrici care produce materiale de construcție pe care le poate livra ușor celor din zona afectată?
6. Un investitor cumpără la 1 ianuarie 500 acțiuni la un curs de 10 lei/acțiunea și le vinde la 1 iulie, același an, când cursul lor a devenit 11,5 lei/acțiunea. Care este randamentul acestei investiții?

Rezolvare

Fișă de evaluare formativă

1.

- a. Dobândă oferită de emitent
- b. Dividend
- b. Dobândă bancară

2. DIVIDENDE = Profit net – Profit reinvestit = 52 – 42 = 10 mil lei

$$\frac{\text{Profit net} - \text{Profit reinvestit}}{\text{Profit net}} \cdot 100 = \frac{52 - 42}{52} \cdot 100 = 19,23\%$$

Rata de repartizare a profitului sub formă de dividende = $\frac{10}{52} \cdot 100 = 19,23\%$

3.

Prețul curent pe acțiune (lei)	Variația de preț față de ziua anterioară (lei)	Valoarea acțiunilor în ziua anterioară (lei)
23	+1,00	22
12,40	-0,60	13
14,50	+0,35	14,15

4.

Prețul curent pe acțiune (lei)	Variația de preț față de ziua anterioară (lei)	Valoarea acțiunilor în ziua anterioară (lei)	Valoare procentuală a variației de preț față de ziua anterioară
6,70	-0,50	7,20	-6,94%
34,90	-0,20	35,10	-0,57%
29,40	+0,70	28,70	+2,44%

5. a. Valoarea acțiunilor crește. Pe măsură ce prețul combustibililor crește, investitorii văd mai mult potențial în viitorul mașinilor electrice. Consumatorii pot fi încurajați să cumpere o mașină electrică, ceea ce ar crește vânzările.
- b. Valoarea acțiunilor crește. Deoarece există o cerere mai mare pentru materiale de construcție necesare refacerii locuințelor afectate, vânzările producătorilor cresc. Astfel de situații se traduc, de obicei, prin câștiguri mai mari, o încredere mai mare a investitorilor, și prin urmare, prețuri mai mari ale acțiunilor.
- 6.

$$\frac{(500 \cdot 11,5) - (500 \cdot 10)}{500 \cdot 10} \cdot 100 = \frac{5750 - 5000}{5000} \cdot 100 = \frac{750}{5000} \cdot 100 = 15\%$$

Investitorul a obținut un randament pozitiv de 15%, respectiv un câștig.

3.1.5. Metoda ”Știu/Vreau să știu/Am învățat”

Fișa de lucru poate fi aplicată la lecția de predare, transmitere de noi cunoștințe, referitoare la ”**Produse și servicii de asigurare**”.

Durata rezolvării: 30 minute

Se vor completa coloanele:

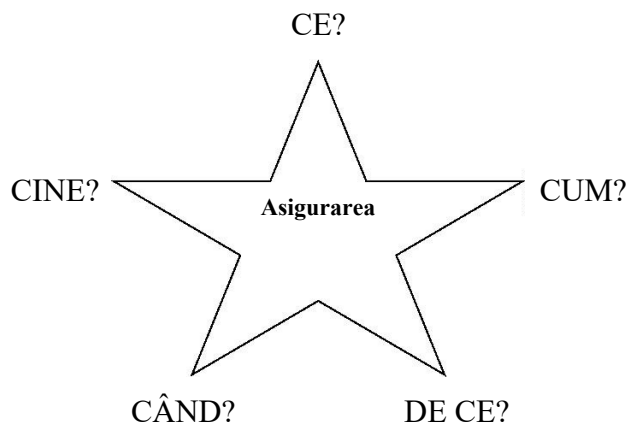
- Pe prima coloană, ȘTIU – se va completa cu idei, lucruri care se știu despre tema lecției.
- Pe coloana a doua, VREAU SĂ ȘTIU – se vor completa acele lucruri care vor să se știe.
- Pe coloana a treia, AM ÎNVĂȚAT – se vor completa lucrurile noi învățate.

Știu	Vreau să știu	Am învățat

Pe prima coloană, elevii sunt rugați să noteze acele idei pe care le cunosc, le știu, despre riscuri și despre cum ne putem proteja împotriva pierderilor provocate de riscuri.

Pe coloana a doua, elevii vor trebui să noteze ce vor să știe despre subiectul lecției.

Pentru aceasta, vor urmări pe tablă o aplicație cu metoda ”Explozia stelară”, unde apar mai multe întrebări cu ajutorul cărora își vor formula alte întrebări despre ce vor să învețe.

Se va completa coloana a doua a fișei de lucru cu întrebări despre ceea ce vor vrea să învețe.

Pe coloana a treia, se va nota, ca răspuns la întrebările notate pe coloana a doua.

Riscul este definit ca posibilitatea de a cădea într-o primejdie, într-un necaz, într-o pagubă. Pericolele la care pot fi expuși oamenii sunt variate: catastrofe - calamități naturale ori catastrofe - calamități tehnice.

În concluzie, **riscul** este un element de incertitudine care dacă apare poate provoca pagube.

Pentru a nu suferi pagubele produse de riscuri, putem încheia o asigurare.

Asigurarea este o formă de protecție față de pierderile provocate de riscuri și reprezintă un instrument foarte important pentru o viață liniștită și un viitor sigur și lipsit de griji.

Contractul de asigurare este actul juridic încheiat între o persoană, fizică sau juridică, care se asigură și o persoană juridică, care asigură.

Asiguratorul societatea de asigurări, care își asumă răspunderea de a acoperi pagubele asigurate de către asigurat. Poate fi doar persoană juridică (firmă)

Asiguratul persoana fizică sau juridică ce se asigură împotriva unor riscuri ce pot apărea.

Riscul asigurat evenimentul care îl obligă pe asigurator să plătească asiguratului sau beneficiarului asigurării suma asigurată.

Prima de asigurare suma de bani pe care asiguratul o plătește asiguratorului.

Suma asigurată valoarea pentru care asiguratorul își asumă răspunderea în cazul producerii unui eveniment.

3.2. Instrumente de evaluare sumativă

3.2.1. Google Forms "Bugetul"

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd4vZWMZtO3i4ZafMVHOrkBlAseyhU42f2wdGqiiLimRM3qQ/viewform?usp=sf_link

Durata testului: 50 min

Formularele Google sunt folosite pentru a evalua elevii la final de lecție sau capitol. În cazul acesta, formularul este creat pentru evaluarea elevilor la final de capitol (evaluare sumativă).

Răspunsurile apar în timp real și permite analiza rezultatelor împreună cu elevii fără a fi nevoie să trimit mai multe versiuni ale fișierului. Rezultatele sunt trimise după terminarea testului, astfel încât elevul își poate vedea în timp real răspunsurile și nota.

Poate fi personalizat.

Bugetul

Întrebări Răspunsuri Setări

Total puncte: 100

Bugetul

Planul de acțiune pentru realizarea unui scop.
Evaluare

Nume și prenume elev *

Textul unui răspuns scurt

Puncte din oficiu

Textul unui răspuns scurt

Reprezintă o nevoie primară: *

- autorealizarea
- recunoașterea socială
- hrana

07/06/2022, 21:13

Bugetul - Formulare Google

Deținerea permisului pentru auto este o nevoie: *

- a unui tânăr de 18 ani
- a unui șofer de taxi
- a unui croitor

Reciclarea este o modalitate: *

- de creștere a veniturilor
- de creștere a cheltuielilor
- de scădere a veniturilor

Cu ajutorul bugetului personal, o persoană își estimează: *

- veniturile
- cheltuielile
- cheltuieli și venituri

Asociază tipurile de resurse cu exemple concrete. Realizează corespondența dintre simbolurile aflate în cele două coloane. *

	antrenor de fot...	manual școlar	o lună	salariu	mobilier
resurse mteriale	☐	☐	☐	☐	☐
resurse financi...	☐	☐	☐	☐	☐
resurse umane	☐	☐	☐	☐	☐

Observă imaginea, apoi răspunde următoarelor cerințe: La ce tip de nevoie face referire, conform Piramidei lui Maslow? Numește alte două categorii de nevoi? *

Textul unui răspuns lung

Analizează datele din graficele următoare care prezintă veniturile și cheltuielile unei familii pe parcursul unei luni, apoi răspunde cerințelor: 1. Stabilește valoarea totală a veniturilor și cheltuielilor. 2. Calculează diferența dintre venituri și cheltuieli. 3. Menționează tipul de buget al familiei. 4. Oferă familiei o recomandare pentru gestionarea responsabilă a banilor, în funcție de tipul bugetului identificat. *

Textul unui răspuns lung

Rezolvare - Google Forms "Bugetul"

Bugetul

Planul de acțiune pentru realizarea unui scop.
Evaluare

Nume și prenume elev *

Textul unui răspuns scurt

Puncte din oficiu

☰ Răspuns scurt ▼

Textul unui răspuns scurt

Cheie de răspuns (10 puncte)

Obligatoriu

Reprezintă o nevoie primară:

Răspunsuri multiple

- autorealizarea
- recunoașterea socială
- hrana
- Adăugați o opțiune sau [adăugați „Altele”](#)

Cheie de răspuns (5 puncte) Obligatoriu

Deținerea permisului pentru auto este o nevoie:

Răspunsuri multiple

- a unui tânăr de 18 ani
- a unui șofer de taxi
- a unui croitor
- Adăugați o opțiune sau [adăugați „Altele”](#)

Cheie de răspuns (5 puncte) Obligatoriu

Reciclarea este o modalitate:

Răspunsuri multiple

- de creștere a veniturilor
- de creștere a cheltuielilor
- de scădere a veniturilor
- Adăugați o opțiune sau [adăugați „Altele”](#)

Cheie de răspuns (5 puncte) Obligatoriu

Cu ajutorul bugetului personal, o persoană își estimează:

Răspunsuri multiple

veniturile
 cheltuielile
 cheltuieli și venituri
 Adăugați o opțiune sau [adăugați „Altele”](#)

Cheie de răspuns (5 puncte) Obligatoriu

Alegeți răspunsurile corecte:

Asociază tipurile de resurse cu exemple concrete. Realizează corespondența dintre simbolurile aflate în cele două coloane.

	antrenor de ...	manual șco...	o lună	salariu	mobilier	Puncte
resurse mteriale	☐	☐	☐	☐	☒	5
resurse financiare	☐	☐	☐	☒	☐	5
resurse umane	☒	☐	☐	☐	☐	5
resurse informaționale	☐	☒	☐	☐	☐	5

[Terminat](#)

Observă imaginea, apoi răspunde următoarelor cerințe: La ce tip de nevoie face referire, conform Piramidei lui Maslow? Numește alte două categorii de nevoi?

Textul unui răspuns lung

Se referă la nevoi sociale și de apartenență.

- Alte două categorii de nevoi: - nevoi fiziologice, fundamentale, primare
- nevoi de securitate
 - nevoi de stimă
 - nevoi de autorealizare

Analizează datele din graficele următoare care prezintă veniturile și cheltuielile unei familii pe parcursul unei luni, apoi răspunde cerințelor: 1. Stabilește valoarea totală a veniturilor și cheltuielilor. 2. Calculează diferența dintre venituri și cheltuieli. 3. Menționează tipul de buget al familiei. 4. Oferă familiei o recomandare pentru gestionarea responsabilă a banilor, în funcție de tipul bugetului identificat.

1. Venituri = 8.600 lei
Cheltuieli = 5.900 lei
2. Profit = $V - Ch = 8.600 - 5.900 = 2.700$ lei
3. Budget excedentar

3.2.2. Planificarea obiectivelor

Este o fișă recapitulativă (sumativă) aplicată elevilor pentru verificarea înțelegerii noțiunii de obiectiv, respectiv necesitatea elaborării unui plan și planificarea obiectivelor în funcție de priorități și timpul în care trebuie atinse.

Durata realizării fișei: 30 min

Pentru fixarea cunoștințelor, se discută despre:

- *Importanța cunoașterii de sine;*
- *Stabilirea obiectivelor;*
- *Necesitatea realizării planurilor pe termen scurt, mediu și lung.*

Fiecare elev va completa următorul tabel conform modelului:

Cine sunt eu?	
<p>Lucruri care îmi place să le fac.</p> <ul style="list-style-type: none">••	<p>Lucruri la care mă pricep.</p> <ul style="list-style-type: none">••
<p>Lucruri pe care îmi place să le fac, dar nu mă pricep prea bine.</p> <ul style="list-style-type: none">••	<p>Abilități de care am nevoie sau pe care îmi doresc să le dobândesc.</p> <ul style="list-style-type: none">••

3.2.3. Proiectul ”Aniversarea”

Este un proiect personal al fiecărui elev în funcție de dorințe și posibilități.

Scopul proiectului este antrenarea elevului pentru gestionarea propriilor venituri și cheltuieli.

Elaborează bugetul personal, pe baza schemei următoare, având ca scop o aniversare, ziua de naștere sau onomastică, a ta sau a membrilor familiei tale.

Durata: 2 săptămâni

Bugetul meu - Aniversarea															
Zilele/Lunile															
Scopul personal															
Scopul meu reprezintă <input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/> o nevoie <input style="width: 40px; height: 20px;" type="text"/> o dorință															
Beneficiile realizării scopului personal:															
Principalele oportunități/avantaje pentru realizarea scopului sunt:		Principalele obstacole/dezavantaje pentru realizarea scopului sunt:													
Resursele care mă vor ajuta să realizez scopul sunt:															
<ul style="list-style-type: none"> • Materiale • Umane • Financiare • Informaționale • De timp 															
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; padding: 5px;">Venituri provenite din:</td> <td style="width: 50%; padding: 5px;">Valoare</td> </tr> <tr> <td style="height: 100px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Total venituri</td> <td></td> </tr> </table>	Venituri provenite din:	Valoare			Total venituri		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; padding: 5px;">Cheltuieli provenite din:</td> <td style="width: 50%; padding: 5px;">Valoare</td> </tr> <tr> <td style="height: 100px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Total cheltuieli</td> <td></td> </tr> </table>			Cheltuieli provenite din:	Valoare			Total cheltuieli	
Venituri provenite din:	Valoare														
Total venituri															
Cheltuieli provenite din:	Valoare														
Total cheltuieli															

3.2.4. Studiu individual – Tranzacții bancare

Acest tip de evaluare ajută elevul să-și fixeze, consolideze noțiunile predate, dar și să aprofundeze sau să completeze informațiile neînțelese la clasă sau pentru care avea neclarități.

În urma studiului efectuat, elevii vor fi evaluați prin verificarea cunoștințelor la clasă, și în acest mod se poate determina nivelul de înțelegere a noțiunilor predate și dacă elevii au aprofundat noțiunile predate.

Durata: 1 săptămână

Realizează o cercetare pe internet pentru a găsi răspunsuri la următoarele puncte:

- a. Diferențe și asemănări între cardul de debit și cardul de credit;*
- b. Timpul necesar procesării tranzacțiilor online. Ce este durata/timpul decontării?*
- c. Semnificația sumelor blocate din contul curent.*
- d. Setarea parolelor sigure. Utilitatea autentificării în doi pași.*
- e. Plăți contactless: Suma maximă pe care o poți achita. Ce se întâmplă dacă vei apropia două carduri de cititor?*
- f. Înlocuirea bancnotelor vechi, uzate sau deteriorate.*

4. Elaborarea unui test predictiv cu baremele aferente

Test predictiv

Toate subiectele sunt obligatorii.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

NU este permisă utilizarea calculatorului în timpul desfășurării probei.

Durata: 50 minute

SUBIECTUL I (30 p)

I.1. Pentru fiecare din cerințele de mai jos, scrieți pe foaie, litera corespunzătoare răspunsului corect. (12p)

1. Termenul sinonim cu ”nevoi” este:
 - a. așteptări
 - b. dorințe
 - c. trebuințe
2. Printre nevoile elementare (fiziologice) se numără:
 - a. de aer, de apă, de hrană, de locuință
 - b. de aer, de încredere, de stimă de sine
 - c. de hrană, de locuință, de siguranță
3. Cuvintele sinonimi cu termenul ”dorințe” sunt:
 - a. nevoi, trebuințe
 - b. năzuințe, aspirații
 - c. aspirații, necesități
4. Scopul personal reprezintă:
 - a. ținta către care tinde cineva prin acțiunile sale
 - b. totalitatea nevoilor și dorințelor unei persoane
 - c. ținta stabilită de societate prin indivizi
5. În raport cu gradul de satisfacere a nevoilor, resursele sunt:
 - a. nelimitate
 - b. limitate
 - c. variate

6. Atunci când achiziționează bunuri, consumatorul are în vedere o serie de aspecte precum:

- a. exclusiv nevoile și dorințele altor persoane
- b. exclusiv costul de achiziție al unor bunuri
- c. propriile nevoi și dorințe, calitatea produselor etc.

I.2. Transcrieți pe foaie litera corespunzătoare fiecărui enunț (a, b, c, d, e) și notați în dreptul ei litera A, dacă apreciați că enunțul este adevărat sau F, dacă apreciați că enunțul este fals. (10p)

- a. Permisul de conducere este o nevoie pentru un șofer profesionist.
- b. Hrana este o nevoie pentru orice ființă umană.
- c. Ultimul model de telefon este o dorință pentru un adolescent.
- d. Bunurile reprezintă lucrurile necesare oamenilor pentru asigurarea existenței și bunăstării lor.
- e. Problemele de mediu nu reprezintă o prioritate pentru consumatorii responsabili.

I.3. Asociază tipurile de servicii din coloana A cu exemplele concrete din coloana B. Realizează corespondența dintre simbolurile aflate în cele două coloane. (8p)

Tipuri de servicii	Exemple de servicii
1. personale	a. transport
2. sociale	b. îngrijire personală
3. de distribuție	c. educație
4. financiare	d. publicitate
	e. asigurări

SUBIECTUL II (30 p)

II.1. Completează enunțurile cu termenii potriviți, enumerați mai jos: (14p)

1. Printre riscurile asociate unui consum iresponsabil se numără deteriorarea stării de _____ a indivizilor, atât în urma _____, cât și ca urmare a consumului excesiv de _____.
2. Consumatorul are dreptul _____ corect, complet și precis asupra caracteristicilor esențiale ale bunurilor și serviciilor.
3. Asigurarea obligatorie pentru mașina din proprietate este încheiată de _____ vehiculului.

4. Scopul asigurării este _____ financiară în situația producerii unor riscuri.

5. Răspunderea civilă auto - RCA este o asigurare _____.

Termeni: de a oferi protecție, poluării, de a fi informat, alimente, obligatorie, sănătate, proprietarul.

II.2. Observă imaginile și răspunde la întrebări. (6p)

1. Menționează pentru cine ar putea reprezenta o nevoie și pentru cine o dorință.

2. Menționează ce tip de consumator de bunuri reprezintă tânăra din imagine: final sau intermediar.

3. Menționează dacă persoana din imagine are un comportament responsabil. Selectează DA, dacă aprobi comportamentul și NU, dacă nu ești de acord cu acest comportament. Explică alegerea ta.

Ana citește eticheta, înainte să cumpere produsul alimentar.

DA

NU

II.3. Imaginează-ți că primești un dar neașteptat de ziua ta din partea colegilor invitați: un card de 800 lei. Prezintă într-un text de 8-10 rânduri cum ai utiliza banii. Vei avea în vedere:

- a. Menționarea modului de utilizare a banilor
- b. Justificarea alegerilor făcute
- c. Formularea unui titlu potrivit.

SUBIECTUL III (30 p)

III.1. Ești consilier financiar și trebuie să aprobi total, parțial sau să respingi următoarea solicitare de credit. Stabilește oportunitatea accesării unui credit.

Maria a fost admisă la facultate și trebuie să achite taxa de 6.000 lei/an. Solicită un credit, avându-i pe părinți ei drept garanți. Dobânda este 17% pe an pentru 24 luni.

(10p)

III.2. Cerasela vede o reclamă la un credit rapid: poate împrumuta 200 euro pentru plata chiriei la o dobândă săptămânală de 20 euro, pe care o va plăti până va putea să achite și suma inițială de 200 euro. Se gândește că în 6 luni îi poate achita. Care este costul creditului?

(10p)

III.3. Ești analist financiar. Două companii prospere doresc să-și dezvolte afacerea prin investiții. Identifică din prezentarea celor două companii:

- a. necesarul de investiție al fiecăreia
- b. obiectivul urmărit prin investiții
- c. modul în care ar putea să finanțeze fiecare dintre cele două companii investițiile.

(10p)

1. **Juno** este o societate comercială cu răspundere limitată, producătoare de îmbrăcăminte și articole textile pentru casă. Deși a pornit o afacere de familie, în prezent are 2 fabrici, peste 500 salariați și o cifră de afaceri care a depășit peste 2 milioane de euro în fiecare dintre ultimii 3 ani. Conducerea intenționează să achiziționeze noi echipamente pentru a reduce pierderile de material textil cu 30% și pentru a dubla capacitatea de producție. Investiția necesară este estimată la 1,2 milioane de euro.
2. **Hestia** este o societate comercială pe acțiuni, specializată în comercializarea fibrelor textile și confecționarea articolelor de îmbrăcăminte, deținând o țesătorie, 2 fabrici de confecții și un centru de cercetare și dezvoltare sustenabilă. În cadrul acestora lucrează peste 1500 persoane, iar cifra de afaceri a companiei nu a coborât sub 80 de milioane de euro în ultimii 3 ani. Pentru dezvoltarea capacității de producție, este necesară o investiție de 60 milioane de euro pentru dotarea centrului de cercetare și dezvoltarea unei noi linii de producție pentru piața articolelor vestimentare de lux. Intrarea pe această piață ar putea duce la dublarea cifrei de afaceri după un an.

Barem de corectare și notare

SUBIECTUL I 30p

I.1. Pentru fiecare răspuns corect se acordă 2 puncte. Pentru răspuns greșit se acordă zero puncte. $2p \cdot 6 = 12p$

1. c
2. a
3. b
4. a
5. b
6. c

I.2. Pentru fiecare răspuns corect se acordă 2 puncte. Pentru răspuns greșit se acordă zero puncte. $2p \cdot 5 = 10p$

- a. A
- b. A
- c. A
- d. A
- e. F

I.3. Pentru fiecare răspuns corect se acordă 2 puncte. Pentru răspuns greșit se acordă zero puncte. $2p \cdot 4 = 8p$

- 1 → b
- 2 → c
- 3 → a
- 4 → e

SUBIECTUL II 30p

II.1. Pentru fiecare termen răspuns corect se acordă 2 puncte. Pentru răspuns greșit se acordă zero puncte. $2p \cdot 7 = 14p$

1. sănătate, poluării, alimente $(2p \cdot 3 = 6p)$
2. de a fi informat $(2p \cdot 1 = 2p)$
3. proprietarul $(2p \cdot 1 = 2p)$
4. de a oferi protecție $(2p \cdot 1 = 2p)$
5. obligatorie $(2p \cdot 1 = 2p)$

II.2. Pentru fiecare răspuns corect se acordă 2 puncte. Pentru răspuns greșit se acordă zero puncte. 2p*3 = 6p

1. nevoie: un muzician profesionist	(1p*1 = 1p)
dorință: un tânăr/persoană care iubește muzica	(1p*1 = 1p)
2. consumator intermediar	(2p*1 = 2p)
3. DA, persoana are un comportament responsabil	(1p*1 = 1p)
Pentru explicație/argumentare se acordă 1 punct	(1p*1 = 1p)

II.3. 10p

- a. Pentru menționarea modului de utilizare a banilor se acordă 4 puncte**
- b. Pentru justificarea alegerilor făcute se acordă 4 puncte**
- c. Pentru formularea unui titlu potrivit se acordă 2 puncte**

SUBIECTUL III 30p

III.1. Pentru răspuns corect se acordă 10 puncte. Pentru răspuns parțial se acordă 5 puncte. Pentru răspuns greșit se acordă zero puncte.

Răspuns: DA, Maria poate solicita un credit deoarece în caz de imposibilitate a plății datoriei, vor plăti părinții, avându-i giranți. În calitate de consilier financiar aprob în totalitate solicitarea de credit.

III.2. Pentru răspuns corect se acordă 10 puncte (scriere formulei de calcul și calcularea corectă a dobânzii). Pentru răspuns parțial se acordă 5 puncte (doar formula de calcul sau doar calculul dobânzii). Pentru răspuns greșit se acordă zero puncte.

$$\begin{aligned}\text{Costul creditului} &= \text{credit inițial} + \text{dobânda} = \\ &= 200 \text{ euro} + (20 \text{ euro} * 24 \text{ luni}) = 200 + 480 = 680 \text{ euro}\end{aligned}$$

III.3. 10p

- a. Pentru răspuns corect se acordă 2 puncte. Pentru răspuns parțial, doar pentru o companie sau răspuns incomplet la ambele companii, se acordă 1 punct. Pentru răspuns greșit se acordă zero puncte.**

Răspuns:

- Juno: 1,2 milioane de euro pentru achiziția de echipamente noi

- Hestia: 60 milioane de euro pentru dotarea centrului de cercetare-dezvoltare și dezvoltarea unei linii noi de producție

b. Pentru răspuns corect se acordă 2 puncte. Pentru răspuns parțial, doar pentru o companie sau răspuns incomplet la ambele companii, se acordă 1 punct. Pentru răspuns greșit se acordă zero puncte.

Răspuns:

- Juno: reducerea pierderilor cu 30% și dublarea capacității de producție
- Hestia: dublarea cifrei de afaceri după un an

c. Pentru răspuns corect se acordă 6 puncte. Pentru răspuns parțial, doar pentru o companie sau răspuns incomplet la ambele companii, se acordă 3 puncte. Pentru răspuns greșit se acordă zero puncte.

Răspuns:

- Juno: - atragerea de capital prin listarea la bursă (1,5p*1 = 1,5p)
- credit bancar (1,5p*1 = 1,5p)
- Hestia: - emiterea de noi acțiuni (3p*1 = 3p)

Se acordă 10 punct din oficiu.

5. Enumerarea resurselor materiale folosite

- Programa școlară pentru disciplina Educație socială - Educație Economico-financiară, clasele V-VIII, aprobată prin OMEN Nr. 3393 din 28.02.2017, București 2017;
- Daniela Barbu, Viorica-Bella Dorin, Mihai Nina, *Manualul de Educație socială - Educație Economico-financiară de clasa a VIII-a*, Editura CD Press, 2020, varianta digitală;
- Lector, Dan Chitic (ASF), *Ppt "Pensii"*, ISF;
- Lector, Ioana Duca, *"Instrumente financiare și management de portofoliu"*, ISF;
- Lector, Ioana Duca, *"Piața de capital"*, ISF;
- Lector, Ioana Duca, *"Aplicații piața de capital"*, ISF;
- Mirela Panait, *Ppt, "Piața de capital și instrumente financiare"*;
- Lector, Ovidiu Spătăcean, *"Aplicații practice"*, ISF.
- ISF, *"Bugetul de venituri și cheltuieli"*;
- ISF, *"Drepturile consumatorilor"*;
- ISF, *"Introducere în sistemul pensiilor private"*;
- ISF, *"Nevoi și dorințe"*;
- ISF, *"Sistemul pensiilor private"*;
- ISF, *"Aplicații bugetul de venituri și cheltuieli"*;
- ISF, *"Aplicații drepturile consumatorilor"*;
- ISF, *"Aplicații nevoi și dorințe"*;
- ISF, *"Aplicații pensii private"*;
- ISF, *"Aplicații piața de capital"*;
- Kahoot.com
- Didactic.ro;
- JaRomania.org;
- <https://www.manuale.edu.ro>;
- www.asfromania.ro.
- Youtube